

Dwie tradycje projektowania przestrzeni szpitalnej

Najpiękniejsze i najchętniej reprodukowane zdjęcie kojarzone z Akademią Medyczną w Gdańsku przedstawia budynek położony bezpośrednio przy ul. Dębinki. Mieszczą się w nim obecnie przychodnie ACK. W 1908 r., gdy fotografowano to miejsce, ich nie było. Podobnie jak apteki i sklepu ortopedycznego.

Kiedy z uwagą przyjrzeć się fotografii, można też dostrzec samotną kobietę w długiej do kostek sukni, kryjącą się przed słońcem pod parasolem. Jest godzina 10 przed południem, czas największego ruchu. W miejscu, gdzie teraz odbywa się handel owocami i bielizną, stoi wyprężony wóz konny, a na rondzie zamiast parkujących nielegalnie samochodów jest pusto. Inna epoka, inny świat. Świat, który obserwujemy oglądając fotografię, zginął podczas I wojny światowej, jeszcze tak nie nazwanej, bo kto mógł przewidzieć, że będzie następna, jeszcze straszniejsza.

Obu wojnom towarzyszyło jednak niezwykle przyspieszenie rozwoju medycyny, jako niewątpliwy skutek uboczny zmasowanych ludzkich nieszczęść. Ludzie, którzy na przełomie XIX i XX wieku projektowali zespół szpitalny dla miasta Gdańsk, należeli do opisanego na wstępie innego świata. Nie mogli przewidzieć tempa ani gwałtowności zmian, które miały nastąpić, a stworzyli zespół szpitalny funkcjonujący po stu latach. Bez względu na dzisiejszy stan techniczny, za który ówczesni architekci nie mogą być odpowiedzialni, powstało dzieło o uniwersalnym charakterze, poddające się adaptacjom niemożliwym do przewidzenia w tamtych czasach. Ówczesna myśl techniczna, przejawiająca się starannością i skrupulatnością myślenia, była zadziwiająca, a jej ślady nie zostały do końca zatarte przez budowniczych ostatniego pięćdziesięciolecia. U jej podstaw leżały: wiara w konieczność aseptyki i brak wiary w samoistne przenoszenie ludzi i towarów w przestrzeni.

Z życia Uczelni

Nowe możliwości chirurgii małoinwazyjnej

Demonstracja nowej kolumny laparoskopowej w wyremontowanej sali; od lewej: przedstawiciel firmy, prof. Wiesław Makarewicz, dyrektor SPSK-1 ACK lek. Michał Mędraś, kierownik Katedry prof. Zbigniew Śledziński, prof. Maria Wujtecwicz, prorektor ds. dydaktyki prof. Jan Marek Słomiński, prof. Marian Smoczyński, z-ca dyrektora Pomorskiego Oddziału NFZ M. Bartoszewska-Dogan (zob. str. 6)

Profesor Ewa Jassem nagrodzona

W dniu 31 stycznia 2006 r. odbyło się Pałacu Prymasowskim w Warszawie wręczenie tegorocznych nagród Fundacji *Promocja Zdrowia*. Nagroda, której honorowym patronem jest prymas Polski kardynał Józef Glemp, przyznawana jest od dziesięciu lat. Stanowi wyraz uznania dla osób i instytucji, które w sposób szczególny troszczą się o zdrowie społeczeństwa, promują zdrowy tryb życia i prowadzą działalność edukacyjną na temat czynników stwarzających ryzyko dla zdrowia. Jednym z tegorocznych laureatów jest profesor Ewa Jassem, kierownik Kliniki Alergologii i jednocześnie prezes Pomorskiego Towarzystwa Przeciwytynniowego. Honorową złotą odznaką Fundacji *Promocja Zdrowia* prof. Jassem otrzymała za wieloletnią działalność promującą profilaktykę tytoniową oraz edukację w zakresie rozpoznawania i leczenia zespołu uzależnienia od tytoniu.

Nagroda dla najlepszej studentki stomatologii

W dniu 21 lutego studentka V roku stomatologii Dorota Guzik odebrała z rąk prezesa Grzegorza Kalbarczyka nagrodę dla najlepszej studentki stomatologii Akademii Medycznej w Gdańsku. Za bardzo dobre wyniki w nauce oraz wkład w życie studenckie otrzymała 5.000 złotych, fundatorem nagrody jest Laboratorium Farmakologii Stomatologicznej „Arkona” z Lublina (zob. str.16).

W numerze...

Dwie tradycje projektowania przestrzeni szpitalnej	1, 15
Z życia Uczelni	2
Kalendarium Rektorskie	3
Z Senatu AM w Gdańsku	4
Dział Organizacji i Zarządzania informuje ..	4
Dział Socjalny informuje	5
Nowe możliwości ACK AMG w chirurgii małoinwazyjnej	6
Osobowości roku 2005 Radia Gdańsk	7
Cztery dni w mieście Medyceuszy	8
Gdańskie Spotkania Kardiochirurgiczne ..	9
Lwowski sukces gdańskiej ginekologii ..	9
Odeszła Profesor Anna Podhajska	10
Dr Jadwiga Tyrakowska (1925 – 2004) ..	11
Pierwszy wykład dla studentów medycyny	12
Stowarzyszenie Absolwentów AMG	14
Najlepsza studentka stomatologii	16
III Konkurs Prac Magisterskich	17
Oferta stypendialna	18
Dostęp do baz medycznych Biblioteki Głównej AMG	19
Kadry AMG i ACK AMG	20
Nowi doktorzy	20
Rozmowy o szpitalnictwie w dawnych wiekach	20
Towarzystwa	21
Konkurs studenckich prezentacji dydaktycznych	21
Wielka przygoda w Nigerii	22
Piąty Bal Karnawałowy	

GAZETA AMG

Redaguje zespół: dr Marek Bukowski, Michał Burdyński, dr hab. Piotr Czauderna, prof. Brunon Imieliński, lek. Marek Labon, mgr Józefa de Laval (z-ca red. naczelnego), prof. Wiesław Makarewicz (red. naczelny), dr hab. Antoni Nasal, prof. nzw., dr Tomasz Zdrojewski, sekretarz red.: mgr Danuta Gołębiewska, red. tech.: mgr Tadeusz Skowrya

Fot. Dariusz Omernik; współpraca graficzna Sylwia Scisłowska.

Adres redakcji: **Gazeta AMG**
Biblioteka Główna AMG,
Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 349-14-83;
e-mail: gazeta@amg.gda.pl;
www: http://www.gazeta.amg.gda.pl

Druk: **Drukonsul**. Nakład: 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów nie zamówionych, a także prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru 3 zł; w prenumeracie zagranicznej – 3 USD.

Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Akademii Medycznej w Gdańsku z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”:

Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk
76 10901098 0000 0000 0901 5327

Kalendarium Rektorskie

19.01.2006 – w siedzibie Gdańskiego Towarzystwa Naukowego odbyło się uroczyste posiedzenie Zarządu zorganizowane z okazji 80. urodzin profesora Andrzeja Zbierskiego, honorowego prezesa GTN. W uroczystości udział wzięł rektor prof. Roman Kaliszan.

20.01.2006 – rektor prof. Roman Kaliszan uczestniczył w spotkaniu Stowarzyszenia „Pomorskie w Unii Europejskiej”.

20.01.2006 – rektor prof. Roman Kaliszan wysłuchał jubileuszowego koncertu Chóru Politechniki Gdańskiej z okazji obchodów 40-lecia.

21.01.2006 – dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Marek Wesołowski reprezentował rektora na XV Okręgowym Zjeździe Farmaceutów.

22.01.2006 – tradycyjne noworoczne spotkanie Korpusu Konsularnego Trójmiasta, w którym udział wzięł rektor prof. Roman Kaliszan.

25.01.2006 – posiedzenie Pomorskiego Komitetu Sterującego dla „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2004-2006”, w którym uczestniczył rektor prof. Roman Kaliszan.

27.01.2006 – uroczystość wręczenia Nagrody Naukowej Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza. W kategorii nauk ścisłych i przyrodniczych nagrodzono prof. Janusza Limona, kierownika Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki, natomiast w kategorii nauk humanistycznych prof. Józefa Borzyszkowskiego z Uniwersytetu Gdańskiego. Cereemonia wręczenia nagród odbyła się w Sali Wielkiej Wety Ratusza Głównego Miasta, obecny był rektor prof. Roman Kaliszan oraz członkowie kolegium rektorskiego, a także licznie zgromadzeni goście.

28.01.2006 – rektor prof. Roman Kaliszan wzięł udział w urodzinowej paradzie i odsłonięciu pomnika Jana Heweliusza,

str. 5

W dniu 5 lutego 2006 roku zmarła w wieku 68 lat

prof. dr hab. Anna Jadwiga PODHAJSKA

absolwentka Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni, współtwórca Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku, wieloletni kierownik Katedry Biotechnologii, wielce ceniony nauczyciel akademicki, cieszący się szacunkiem i uznaniem całego środowiska naukowego, wychowawca i przyjaciel młodzieży.

W dniu 6 lutego 2006 r. zmarł w wieku 56 lat

dr n. med. Jan LAMMEK

wspaniały człowiek, ofiarny lekarz, znakomity anestezjolog, pracownik SPSK nr 1 ACK AMG, przewodniczący Oddziału Gdańsko-Pomorskiego Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

W dniu 8 lutego 2006 roku zmarła w wieku 89 lat

dr n. przyr. Zofia SCHWARZ

emerytowany adiunkt Zakładu Botaniki Farmaceutycznej Instytutu Technologii i Analizy Leku Akademii Medycznej w Gdańsku. Wyróżniona Złotym Krzyżem Zasługi oraz Odznaką Za Zasługi dla Gdańska i Ziemi Gdańskiej. Społeczność akademicka z wielkim żalem żegna wybitnego nauczyciela akademickiego, wychowawcę i przyjaciela.

W dniu 11 lutego 2006 roku zmarła w wieku 60 lat

Irena BOCIAN

emerytowany, długoletni i ceniony pracownik obsługi w Katedrze i Zakładzie Chemii Fizycznej Akademii Medycznej w Gdańsku, osoba pełna ciepła i życzliwości.

Z Senatu AM w Gdańsku

Posiedzenie w dniu 26 stycznia 2006 r.

1. Senat w głosowaniu tajnym nie udzielił poparcia następującym wnioskowi Rady Wydziału Lekarskiego:
  - w sprawie powołania dr. hab. Witolda Rzymana na ordynatora i kierownika Katedry i Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej AMG,
  - w sprawie powołania dr. n. med. Anny Paprockiej-Lipińskiej na kierownika Samodzielnej Pracowni Medycyny Katastrof Katedry Medycyny Ratunkowej i Katastrof AMG,
  - w sprawie powołania dr. n. med. Mirosławy Dubaniewicz-Wybieralskiej na kierownika Samodzielnej Pracowni Neuroradiologii Instytutu Radiologii i Medycyny Nuklearnej AMG.
2. Na wniosek dziekana Wydziału Lekarskiego prof. Janusza Morysia Senat zaopiniował pozytywnie wniosek w sprawie utworzenia Kliniki Chirurgii Ręki w ramach Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu AMG.
3. Na wniosek przewodniczącego Senackiej Komisji Statutowej, prorektora ds. klinicznych prof. Zbigniewa Nowickiego Senat przyjął uchwałę nr 13/05/06 w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie AMG (tekst uchwały w załączeniu).
4. Na wniosek prorektora ds. klinicznych prof. Zbigniewa Nowickiego Senat przyjął uchwałę nr 14/05/06 w sprawie interpretacji art. 129 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, mówiącego o wykonywaniu przez nauczyciela akademickiego dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy u więcej niż jednego dodatkowego pracodawcy (tekst uchwały w załączeniu).
5. Prorektor ds. dydaktyki prof. Jan Marek Słomiński przedstawił informację dotyczącą limitu przyjęć w ramach przeprowadzanego konkursu na Dienne Studia Doktoranckie w roku akademickim 2006/2007. W uzgodnieniu z kierownikiem DSD prof. Januszem Limonem proponuje się przyjąć 50 nowych doktorantów. Na Wydział Lekarski przeznaczono 41 miejsc, w tym: kierunek lekarski – 36 miejsc, lekarsko-dentystyczny – 2 miejsca, fizjoterapia – 1 miejsce, pielęgniarstwo – 1 miejsce, zdrowie publiczne – 1 miejsce oraz na Wydział Farmaceutyczny – 9 miejsc. Stosunek procentowy przyznaných miejsc wynosi 82/18 i odpowiada liczbie zatrudnionych na danych wydziałach samodzielnych pracowników naukowych, spełniających warunki regulaminu DSD. Limity miejsc na poszczególnych kierunkach określają priorytety ważne dla rozwoju Uczelni. Proponowany limit przyjęć daje możliwość udziału w programie DSD ok. 12,5% absolwentom z ok. 400, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2004/2005.
6. Na wniosek kanclerza AMG mgr. Marka Langowskiego Senat przyjął następujące uchwały:
  - w sprawie powołania Międzyuczelnianego Uniwersyteckiego Centrum Kardiologii,
  - w sprawie korekty uchwały nr 6/05/06 z 28.11.2005 r. w sprawie rozporządzenia przez AMG nieruchomością położoną w Gdańsku, przy ul. Marsz. F. Focha,

- w sprawie nabycia przez AMG nieruchomości położonych w Gdańsku przy ulicach Tuwima, Dantyszka, Dębowej i Fahrenheita,
  - w sprawie utrzymania narzutu kosztów ogólnouczelnianych w działalności usługowej i usługowo-badawczej,
  - w sprawie wydzielenia z mienia AMG części majątku na zwiększenie funduszu założycielskiego SPSK nr 1 ACK AMG.
7. Na wniosek kanclerza AMG mgr. Marka Langowskiego Senat zaopiniował pozytywnie regulamin organizacyjny Apteki nr 2 AMG.
  8. Na wniosek rektora prof. Romana Kaliszana Senat zatwierdził skład Kapituły Medalu Zasłużonemu Akademii Medycznej w Gdańsku na kadencję 2005-2008.
  9. Na wniosek prorektora ds. dydaktyki prof. Jana Marka Słomińskiego Senat wybrał na bieżącą kadencję 2005-2008 komisję konkursową dla obsady stanowisk w jednostkach międzywydziałowych i ogólnouczelnianych i podjął w tej sprawie stosowną uchwałę (tekst uchwały w załączeniu).
  10. W sprawach bieżących rektor prof. Roman Kaliszan poinformował o powołaniu Zespołu Opiniodawczego Rektora ds. Odznaczeń na kadencję 2005-2008 w następującym składzie: prof. Anna Balcerska, prof. Janusz Limon i prof. Małgorzata Sznitowska.

W dalszej części spraw bieżących dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Janusz Moryś poinformował o odbytym na Uniwersytecie Gdańskim spotkaniu w sprawie utworzenia dwustopniowych studiów w zakresie logopedii. Wśród nauczycieli akademickich znaleźliby się pracownicy z Akademii Medycznej w Gdańsku.

Następnie poruszono sprawę sprzedaży szpitala przy ul. Łąkowej w Gdańsku, dokształcania się lekarzy na organizowanych przez AMG kursach i szkoleniach, jak również opłaty za pokój w hotelu pielęgniarskim.

mgr Marlena Piór-Chastre

Dział Organizacji i Zarządzania

Informuje, że skład osobowy naszej Uczelni, aktualny na dzień 23 lutego 2006 r., zredagowany we współpracy z Samodzielną Pracownią Informatyki Medycznej jest dostępny w wersji elektronicznej pdf w serwisie extranetowym Akademii Medycznej w Gdańsku na stronie <https://www.extranet.amg.gda.pl/page.php/72056/>.

Uchwała nr 13/05/06 Senatu Akademii Medycznej w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie AMG

§ 1

Senat Akademii Medycznej w Gdańsku zatwierdza zaproponowaną przez Senacką Komisję Statutową następującą zmianę w Statucie Akademii Medycznej w Gdańsku, Załączniku nr 1 „Regulamin Konkursu”.

1. W § 5 wprowadza się nowy ust. 3a, który otrzymuje brzmienie: „Konkurs nie jest wymagany, jeżeli kandydatem jest nauczyciel akademicki – poprzedni kierownik danej jednostki organizacyjnej, który ponownie ubiega się o zatrudnienie po rozwiązaniu stosunku pracy ze względu na nabycie praw emerytalnych.”
2. W § 86 w ust. 2 na końcu zdania skreśla się kropkę a wpisuje przecinek i dodaje się: „z zastrzeżeniem zapisu ust. 3a § 5”.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Uchwała nr 14/05/06 Senatu Akademii Medycznej w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie in- terpretacji art. 129 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. nr 164, poz. 1365)

Senat Akademii Medycznej w Gdańsku wyraża stanowisko, że zatrudnienia nauczyciela akademickiego AMG w szpitalach klinicznych AMG lub oddziałach innych zakładów opieki zdrowotnej (szpitali), udostępnianych naszej Uczelni na zasadach określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej, nie należy traktować jako zatrudnienia dodatkowego, o którym mowa w art. 129 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Powyższe stanowisko wynika z interpretacji art. 112 ust. 1 i art. 130 ust. 1 ww. ustawy.

Uchwała nr 20/05/06 Senatu Akademii Medycznej w Gdańsku z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie powołania komisji konkursowej dla ob- sady stanowisk w jednostkach między- wydziałowych i ogólnouczelnianych

§ 1

Senat Akademii Medycznej w Gdańsku w oparciu o § 5 ust. 4 Załącznika nr 1 do Statutu Akademii Medycznej w Gdańsku powołuje na bieżącą kadencję 2005-2008 komisję konkursową w składzie:

przewodniczący	prof. dr hab. Jan Marek Słomiński
członkowie:	prof. dr hab. Ewa Łojkowska
	prof. dr hab. Janusz Moryś
	prof. dr hab. Marek Wesołowski

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Kalendarium Rektorskie

w uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz miasta, goście honorowi i mieszkańcy Gdańska.

6.02.2006 – debata o zdrowiu pt. „Racjonalny system opieki zdrowotnej, przyjazny pacjentowi i efektywny ekonomicznie”, w której udział wziął rektor prof. Roman Kaliszan. Wśród uczestników debaty byli, m.in. wiceminister zdrowia Jarosław Pinkas, przewodniczący Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy Krzysztof Bukiel, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej Konstanty Radziwiłł.

6.02.2006 – na zaproszenie Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich prorektor ds. nauki prof. Andrzej Hellmann uczestniczył w uroczystej mszy świętej odprawionej w intencji zamordowanej przed 13 laty Doktor Aleksandry i Jej córki Marysi.

9.02.2006 – uroczyste otwarcie II Zimowych Warsztatów Sekcji Dermatologicznej PTA, w którym udział wziął rektor prof. Roman Kaliszan.

10.02.2006 – Walne Zebranie Sprawozdawcze Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej w Gdańsku poprzedzone wykładem prof. Wiesława Makarewicza pt. „Jubileuszowe refleksje – nie tylko o historii”.

11.02.2006 – rektor prof. Roman Kaliszan wziął udział w obchodach Światowego Dnia Chorego, którym przewodniczył ks. abp dr Tadeusz Gocłowski.

13.02.2006 – na zaproszenie posła do Parlamentu Europejskiego prof. Jerzego Buzka, rektor prof. Roman Kaliszan uczestniczył w konferencji pt. „Badania i Innowacje dla Rozwoju Regionalnego”, która odbył się w Belwederze, a poświęcona została problemom harmonijnego wykorzystania funduszy 7. Programu Ramowego oraz funduszy strukturalnych na rozwój nowoczesnej gospodarki w nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej.

13.02.2006 – prorektor ds. dydaktyki prof. Jan Marek Słomiński reprezentował rektora na uroczystym podpisaniu i wmurowaniu aktu erekcyjnego pod Centrum Dydaktyczno-Konferencyjne Uniwersytetu Gdańskiego.

15.02.2006 – posiedzenie Komisji ds. Nauki Konferencji Rektorów Akademickich Szkół w Polsce. Do udziału w spotkaniu został zaproszony rektor prof. Roman Kaliszan.

mgr Urszula Skaluba

Dział Socjalny

Dział Socjalny przypomina, że zgodnie z Regulaminem tworzenia i gospodarowania zakładowym funduszem świadczeń socjalnych (§ 6, pkt. 4), z dniem 18 kwietnia 2006 r. upływa termin składania wniosków o przyznanie refundacji za krajowy wypoczynek letni, tj. wczasów rodzinnych, tzw. wczasów „pod gruszą”, refundacji kolonii i obozów letnich dla dzieci zakupionych u obcych organizatorów (na podstawie rachunków/faktur).

Nowe możliwości Akademickiego Centrum Klinicznego w chirurgii małoinwazyjnej

W dniu 20 stycznia uroczyste otwarto odnowioną salę laparoskopową w Klinice Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej Akademii Medycznej w Gdańsku. Gospodarzami byli prof. Zbigniew Śledziński, kierownik Kliniki oraz dr Michał Mędraś, dyrektor SPSK-1 ACK AMG. Na uroczystość przybyli: prof. Jan Marek Słomiński, prorektor ds. dydaktyki, mgr Marek Langowski, kanclerz AMG, dr M. Bartoszevska-Dogan, z-ca dyrektora Oddziału Pomorskiego NFZ, Anna Janczewska-Radwan, dyrektor firmy MEDIM, kierownicy klinik zabiegowych AMG oraz byli rektorzy AMG – prof. Zdzisław Wajda i prof. Wiesław Makarewicz.

Do czasu remontu Klinika dysponowała dwoma, wyeksploatowanymi w 70%, kolumnami laparoskopowymi, z których z trudem zestawiano jedną spełniającą podstawowe wymagania. Sala laparoskopowa od momentu jej powstania w 1992 roku nie była remontowana. Pomimo tak niekorzystnych warunków sprzętowych zespół Kliniki wykonywał z powodzeniem wiele zaawansowanych procedur z zakresu chirurgii małoinwazyjnej.

Obecnie dokonano zakupu dwóch nowoczesnych kolumn laparoskopowych firmy Storz wraz z narzędziami, systemu do koagulacji naczyń Ligasure firmy Tyco i stołu operacyjnego. Równocześnie przeprowadzono remont sali laparoskopowej dostosowując ją do wymaganych standardów. Pozyskano na to środki z dotacji celowanej Ministerstwa Zdrowia, zaś drugą połowę stanowiły środki własne SPSK-1 ACK AMG.

Dzięki tym działaniom Klinika dysponuje nową kolumną laparoskopową w sali nr 2 głównego bloku operacyjnego, nową kolumną laparoskopową w sali laparoskopowej w obrębie Kliniki oraz dotychczas użytkowaną kolumną, która będzie wykorzystywana do doraźnych zabiegów operacyjnych techniką laparoskopową podczas ostrego dyżuru. Powyższe możliwości sprzętowe i dostęp do sal pozwalają teraz na wykonywanie do 6 zabiegów dziennie techniką małoinwazyjną.

Dr Wojciech Makarewicz prezentuje osiągnięcia i nowe możliwości Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej w zakresie chirurgii małoinwazyjnej

Zespół Kliniki od kilku lat szkolił się w renomowanych ośrodkach zagranicznych (w Niemczech, Holandii, Wielkiej Brytanii, Szwecji) oraz uczestniczył w kursach podyplomowych (w Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji, Austrii, Szwajcarii, Belgii, we Włoszech). Dotychczas wykonaliśmy prawie 2000 operacji usunięcia pęcherzyka żółciowego, ponad 80 operacji przeciwrefluksowych i operacji przepuklin rozworu przełykowego przepony, ponad 90 operacji usunięcia nadnerczy, ponad 80 operacji usunięcia śledziony, ponad 100 operacji przecięcia nerwów trzewnych techniką wideoskopową w leczeniu bólu w przebiegu raka trzustki i przewlekłego zapalenia trzustki, ponad 40 operacji zaopatrzenia przepuklin brzusznych, ponad 20 operacji jelita grubego. Klinika od kilku lat zajmuje się operacyjnym leczeniem otyłości patologicznej. Dotychczas wykonano ponad 70 zabiegów gastroplastyki pionowej, a od 2005 r. wykonujemy laparoskopowe zespolenie żołądkowo-jelitowe na pętli Roux-en-Y oraz makietowe usunięcie żołądka. Ponadto przeprowadza się wideoskopię diagnostyczną, laparoskopowe usunięcie wyrostka robaczkowego, laparoskopowe uwalnianie zrostów pooperacyjnych, laparoskopową fenestrację torbieli wątroby, laparoskopowe zakładanie drenu do dializy otrzewnowej (CAPD). Obecnie oferta terapeutyczna Kliniki w zakresie chirurgii małoinwazyjnej uległa dalszemu poszerzeniu.

Na specjalne podkreślenie zasługują doświadczenia naszej Kliniki w dwóch rodzajach zabiegów: wideoskopowej adrenalectomii oraz laparoskopowego leczenia otyłości patologicznej:

1. Wideoskopowa adrenalectomia wykonywana jest u chorych, kierowanych przez endokrynologa (ściśła współpraca z Kliniką Chorób Wewnętrznych, Endokrynologii i Zaburzeń Hemostazy AMG) z hormonalnie czynnymi i nieczynnymi guzami nadnerczy. Kwalifikacja do operacji odbywa się w oparciu o diagnostyczne badania obrazowe i lokalizujące – MRI z przesunięciem chemicznym, pozwalającym na diagnostykę zmian złośliwych i określeniu stopnia zaawansowania oraz badania biochemiczne opisujące hormonalną aktywność guzów. Nasz ośrodek, dzięki 7-letniemu doświadczeniu w operacjach tego typu, należy do przodujących w kraju i liczących się za granicą. Szczególnie unikalna metoda pozaotrzewnowego dostępu do nadnerczy pozwala na wyjątkowo szybką rekonwalescencję chorych po zabiegu. Ściśła współpraca z przodującymi ośrodkami światowymi ma na celu zaprojektowanie standardów postępowania w diagnostyce i leczeniu chorób nadnerczy. Szczególną zaletą tej procedury jest minimalizacja urazu operacyjnego, w tym mięśni i nerwów okolicy podżebrowej, co podkreśla się jako znamienne przewagę nad metodami klasycznymi.

2. Laparoskopowe leczenie otyłości patologicznej jest odpowiedzią na gwałtownie narastający problem powikłań wynikający z nadmiernego odżywienia. Wskazaniem do operacji jest przekroczenie tzw. współczynnika masy ciała (BMI) powyżej 40 lub 35, jeśli towarzyszą temu inne dolegliwości będące skutkiem nadmiernej otyłości. Pacjenci będą kwalifikowani do operacji po diagnostyce przeprowadzanej w mającym powstać Centrum Leczenia Otyłości Patologicznej skupiającym specjalistów wielu dyscyplin. Chorem proponować się będzie zabieg założenia opaski żołądkowej lub zespolenie żołądkowo-jelitowe (laparoscopic Roux-en-Y gastric bypass).

Doświadczenie Kliniki pozwoliło na zainteresowanie koncernów medycznych organizacją nieodpłatnych kursów podyplomowych dla lekarzy i pielęgniarek operacyjnych. Inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem środowiska medycz-

nego. W 2006 r. planujemy organizację kilkunastu takich kursów. Dotychczas przeprowadziliśmy kursy: „Laparoskopowe operacje przepuklin brzusznych”, „Fundoplikacja laparoskopowa sposobem Nissena” oraz „Narządy mięsne – adrenalektomia wideoskopowa, splenektomia laparoskopowa”. Planujemy kursy: „Cholecystektomia laparoskopowa”, „Laparoskopowy gastric banding”, „Splanchniektomia jako metoda leczenia bólu w nieoperacyjnym raku trzustki i przewlekłym zapaleniu trzustki – standardy postępowania”.

Stosunkowo duży materiał kliniczny pozwala na współpracę z innymi ośrodkami klinicznymi i udział w międzynarodowych programach badawczych. Klinika planuje włączenie się do projektu badawczego COLOR II, skupiającego kilkanaście ośrodków z całej Europy, który to projekt porównuje dostęp klasyczny i laparoskopowy w leczeniu raka odbytnicy. Klinika bierze udział w badaniu koordynowanym przez University of Southampton, UK, oceniającym zastosowanie wideotorakoskopowej splanchniektomii w leczeniu bólu nowotworowego trzustki. W zakresie chirurgii przepuklin Klinika jest ośrodkiem koordynującym prospektywne randomizowane badanie typu podwójnie ślepa próba porównujące zastosowanie siatki Proceed (Ethicon Inc.) z siatką DualMesh (Gore & Asc.) w laparoskopowych operacjach przepuklin brzusznych oraz bierze udział w trialu European Hernia Society dotyczącym zaopatrywania

przepuklin brzusznych z użyciem biologicznej siatki SIS (Cook) (small intestinal submucosa). Klinika złożyła aplikację o grant do Ministerstwa Zdrowia o przeprowadzenie badań nad chorymi z otyłością patologiczną, u których wykonano laparoskopowo zespolenie żołądkowo-jelitowe.

Tak różnorodne pola zainteresowań owocują licznymi publikacjami w piśmiennictwie krajowym i zagranicznym. Każdy członek zespołu wykonującego zaawansowane operacje laparoskopowe posiada w dorobku ponad 10 punktów IF (publikacje w *World Journal of Surgery*, *Zentralblatt für Chirurgie*, *Langenbecks Archives of Surgery*, *Scandinavian Journal of Gastroenterology*, *Surgical Endoscopy*, *Hernia*).

Dzięki zrozumieniu i przychylności władz Uczelni oraz dyrekcji szpitala, Klinika otrzymała ogromne wsparcie organizacyjne, które przyczyni się do rozszerzenia i unowocześnienia oferty terapeutycznej, pozwoli na utworzenie akademickiego ośrodka szkolenia podyplomowego dla lekarzy oraz w pośredni sposób przyczyni się do rozwoju naukowego pracowników Kliniki.

dr n. med. Wojciech Makarewicz
opiekun sali laparoskopowej

Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej
Akademii Medycznej w Gdańsku

Osobowości roku 2005 Radia Gdańsk

W dniu 13 lutego w sali Opery Bałtyckiej odbyła się uroczystość wręczenia statuetek laureatom tegorocznego wyboru osobowości roku Radia Gdańsk. Wśród nich, obok m.in. prof. Edmunda Wittbrodta, prof. Józefa Borzyszkowskiego i prof. Anny Kowalskiej-Pińczak znalazł się dr Marek Prusakowski. Absolwent naszej Uczelni i aktualnie zastępca ordynatora w Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym, od dawna wykazuje szerokie zainteresowania. W czasie studiów był współorganizatorem kabaretów studenckich. Jest uznanym znawcą muzyki rozryw-

kowej. Przed laty dobrze przyjęty był jego recital „Mój Cohen”, w którym wykonywał utwory tego poety-piosenkarza. W Radiu Gdańsk od lat prowadzi autorskie audycje muzyczne „Zgrzyty starej płyty”, „Muzyka markowa” (od Marek) i in., cieszące się dużym zainteresowaniem.

W części artystycznej wystąpił pianista Waldemar Malicki i jego goście. Publiczność przyjęła ten występ entuzjastycznie.

prof. Brunon L. Imieliński

Cztery dni w mieście Medyceuszy

Na zaproszenie fundacji Romualdo del Bianco, we współpracy z oddziałem kardiologicznym szpitala Santa Maria Nuova we Florencji, w dniach 21–24 listopada 2005 r. odbyło się spotkanie kardiologów z Europy Wschodniej (Polska, Ukraina, Słowenia, Rosja, Czechy) i Azji (Kirgistan, Armenia, Uzbekistan, Azerbejdżan).

Było to pierwsze międzynarodowe spotkanie, organizowane przez prezydenta fundacji, Paulo del Bianco, poświęcone problemom medycznym. Celem spotkania była wymiana informacji dotyczących organizacji opieki nad pacjentem z chorobą serca, a także przygotowanie projektów tematyki kolejnych spotkań.

Fundacja Romualdo del Bianco powstała w 1996 roku. Głównym jej przesłaniem – o czym mówił podczas powitalnego wystąpienia prezydent fundacji – jest szerzenie idei pokoju poprzez poszerzanie świadomości zapraszanych gości o nowe doświadczenia, zdobywane w międzynarodowym gronie przyjaciół, a także przez współdziałanie młodzieży w dziedzinie kultury (a obecnie również medycyny), dla wspólnego zrozumienia i przyjaźni. Obecnie, dzięki fundacji, w spotkaniach bierze udział 700–800 osób rocznie z 37 krajów.

Finansowym wsparciem fundacji jest sieć Viva Hotels we Florencji. Dzięki fundacji dokonano już konserwacji dwunastu obrazów z Galerii Uffizi, w tym obrazu Tycjana, zabytkowych płyt nagrobnych oraz dofinansowano prace wykopaliskowe w Pompei. Część spotkań „roboczych” fundacji odbywa się na terenie krajów Europy Wschodniej – w tym w Polsce (w Bydgoszczy, Warszawie, Krakowie i Gdańsku).

Program obecnego spotkania zawierał krótkie wystąpienia uczestników, dyskusję a następnie prezentację nowych metod wykorzystywanych w telemedycynie oraz w systemie łącznego opracowywania wyników badania serca o nazwie LOGO Heart. System ten pozwala przygotować lekarzowi pełny obraz chorego, uzupełniany o szacunkowe dane o czynnikach ryzyka. Wyniki badań, zawarte w systemie sieci komputerowej centrum badań naukowych CNR w Pizie, pozwalają na opracowanie epidemiologii chorób układu krążenia przy pomocy programu POP SURF dla całej populacji chorych hospitalizowanych z

Prezydent fundacji Romualdo del Bianco, Paulo del Bianco (w środku), z kardiologami z Europy Wschodniej i Azji

regionu Toskanii. W momencie rejestracji, dla zachowania prywatności, chory otrzymuje numer kodowy.

To największe w Europie centrum naukowe CNR w Pizie, zajmujące się badaniami chorób serca i płuc, wywarło na uczestnikach duże wrażenie. Zaprezentowana została najnowsza aparatura, wykorzystywana do kompleksowej oceny uszkodzenia serca i pozwalająca na wybór optymalnej metody leczenia. Podstawą sprawnie działającego systemu jest sieć komputerowa, umożliwiająca uzyskanie łącznej informacji z wyników poszczególnych badań: biochemicznych, EKG, echokardiografii, scyntygrafii serca i koronarografii, a także tomografii PET.

Poza oddziałem badań klinicznych w centrum CNR jest również dział medycyny eksperymentalnej, epidemiologii i nowoczesnych technologii. Ciekawymi tematami badań są: telemetria, wykorzystywana do badań zaburzeń rytmu uczestników sportów ekstremalnych (na przykład maratończyków, skoczków z wysokości) i echokardiografia podwodna nurków pływających „na bezdechu” (światowy rekordzista nurkuje do 7 minut!). Centrum posiada też bardzo użyteczny dział przygotowywania materiałów do publikacji. Roczny budżet to 36 milionów euro.

Poza częścią typowo medyczną, organizatorzy spotkania umożliwili uczestnikom zwiedzenie Muzeum Sztuk Pięknych z ostatnimi dziełami Michała Anioła, pałacu Pittich z imponującą kolekcją malarstwa sakralnego epoki renesansu oraz muzeum San Marco z malowidłami ściennymi Fra Angelico.

Uczestnicy podkreślali wielkie korzyści ze spotkania we Florencji – tak bogate w doświadczenia naukowe i estetyczne – pozostanie w pamięci wszystkich zapewne na długo. Duża w tym zasługa fundacji Romualdo del Bianco i kierownika oddziału kardiologicznego szpitala Santa Maria Nuova, prof. Francesco Marchi.

Powrót odbywał się w atmosferze zagrożenia strajkiem generalnym komunikacji lotniczej. Większość uczestników wylatywała jednak przed godziną 12.00, dopiero późniejsze loty były odwołane. Szczęście i pogoda dopisały tym razem.

dr hab. Maria Dudziak

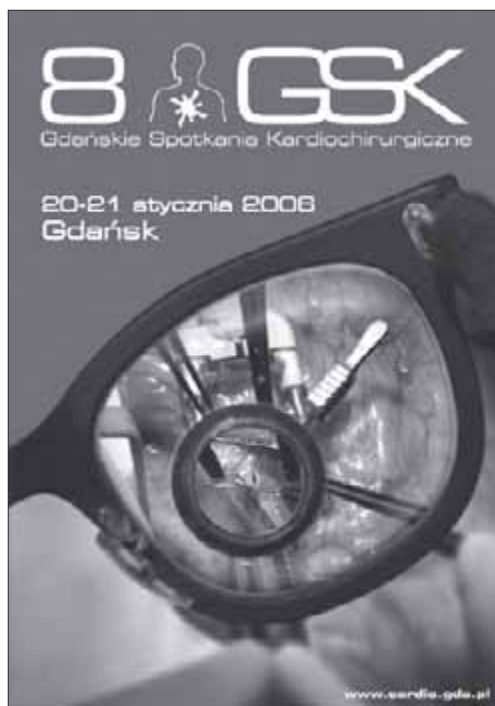
Uczestnicy spotkania przed budynkiem badań klinicznych układu krążenia CNU w Pizie

Gdańskie Spotkania Kardiochirurgiczne

W dniach 20 i 21 stycznia 2006 roku odbyły się Gdańskie Spotkania Kardiochirurgiczne organizowane przez Klinikę Kardiochirurgii IK AMG po raz ósmy. Minister zdrowia prof. Zbigniew Religa, który w tym roku nie mógł uczestniczyć w obradach, życzył uczestnikom „udanej debaty i konstruktywnej dyskusji...” podczas „forum na światowym poziomie”. W tym roku miejscem Spotkań była Akademia Muzyczna. W odnowionych budynkach przy ulicy Łąkowej, w sali koncertowej, zebranych powitał prof. Jan Rogowski, podkreślając główne przesłania Gdańskich Spotkań Kardiochirurgicznych. Najważniejsze z nich to wzajemne przekazywanie własnych doświadczeń, zarówno pozytywnych jak i negatywnych, praktyczne rozwiązywanie trudnych problemów klinicznych, a także wdrażanie nowych technologii w kardiochirurgii.

Pomimo zapowiadanego już wcześniej gwałtownego ataku zimy, do Gdańska zjechało blisko dwustu

uczestników obrad. Wśród kardiochirurgów znaleźli się czołowi przedstawiciele z Polski, prezes Klubu Kardiochirurgów Polskich prof. Bohdan Maruszewski, profesorowie: Wacław Sitkowski, Jerzy Sadowski, Marian Zembala, Lech Anisimowicz, Kazimierz Suwalski, Ryszard Kalawski, a zza granicy: prof. David P. Taggart z Wielkiej Brytanii, prof. Dietrich E. Birnbaum z Niemiec, dr Andrzej Sosnowski z Wielkiej Brytanii, prof. Kari Kuttila z Finlandii, perfuzjoniści: Peter van der Barselaar z Holandii i Jarosław Fijałkowski z Belgii. W tym roku po raz pierwszy rozszerzono tematykę o problemy anestezjologii w kardiochirurgii. Sesje naukowe poświęcone zagadnieniom znieczulenia oraz terapii pooperacyjnej prowadziła prof. Ewa Mayzner-Zawadzka. W trakcie Spotkań doświadczeniami dzielili się też perfuzjoniści. W obradach brały udział również pielęgniarki pracujące w Klinice Kardiochirurgii AMG.

Uczestnicy Spotkań mieli okazję wysłuchać 11 wykładów w trakcie dziewięciu sesji naukowych oraz 70 referatów, spośród których pięć zostało przygotowanych przez Klinikę Kardiochirurgii w Gdańsku.

Silne, niespotykane zwykle w Gdańsku mrozy spowodowały wychłodzenie sal obradowych, co jednak nie przeszkodziło w aktywnym uczestnictwie na sesjach, gorących dyskusjach, czy pozostaniu do ostatniego referatu większości przybyłych.

Drugiego dnia obrad obszar Gdańskich Spotkań Kardiochirurgicznych poszerzył się o sale operacyjne Kliniki Kardiochirurgii AMG. Dzięki fantastycznej współpracy z Gdańskim Ośrodkiem Telewizji Polskiej oraz Telekomunikacją Polską transmitowano do sali koncertowej Akademii Muzycznej dwie operacje, na żywo oglądane, dyskutowane i oceniane przez uczestników zjazdu.

Sponsorami zjazdu były podmioty od lat współpracujące z klinikami kardiochirurgicznymi.

Ósme Gdańskie Spotkania Kardiochirurgiczne zostały bardzo pozytywnie ocenione przez uczestników, którzy zwracali uwagę na bardzo dobrą organizację zjazdu oraz jego wysoką wartość naukową. Dużym uznaniem cieszyła się też oprawa graficzna okładki programu zjazdu i plakatów zjazdowych autorstwa dr. Grzegorza Łaskawskiego. Przedstawiono na nim zdjęcie powierzchni serca i zespolenia z tętnicą wieńcową, wykonane poprzez okulary i lupę operującego chirurga. Obraz ten pozwala na zrozumienie, od jakich drobnych i delikatnych czynników zależy zdrowie i nierzadko życie chorych, a także jak bardzo precyzyjny i dokładnie przemyślany musi być każdy element procesu operacyjnego leczenia serca. Podkreślano też doskonałą atmosferę zebrań i przeprowadzanych dyskusji, sprzyjającą dzieleniu się własnym doświadczeniem w kardiochirurgii, dziedzinie dynamicznie rozwijającej się. Czas na swobodną dyskusję i dokonanie wczesnej oceny wielośrodkowej staje się wówczas bardzo cenną wartością, pozwalającą na uniknięcie tragicznych pomyłek, które dotyczą ciężko chorych ludzi, składających swoje życie w ręce lekarzy.

Lwowski sukces gdańskiej ginekologii

W dniach 23-25 listopada 2005 roku we Lwowie, na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Lwowskiego, pod patronatem ministerstwa zdrowia Ukrainy, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Studentów i Młodych Naukowców pt. „Przyszłość dzisiejszej chirurgii” (The Future of Today's Surgery).

Zaprezentowano, w języku angielskim, serię wykładów tematycznych z różnych dziedzin chirurgii oraz oryginalne prace naukowe, przygotowane przez młodych naukowców, natomiast streszczenia prac zostały opublikowane.

Sesje naukowe podzielono tematycznie: chirurgia ogólna i urologia, chirurgia ogólna i torakochirurgia, traumatologia i ortopedia, chirurgia naczyniowa i neurochirurgia, resuscytacja i intensywna terapia, onkologia.

W ramach sesji onkologicznej przedstawiono 14 prac, a wśród nich pracę z Kliniki Ginekologii Akademii Medycznej w Gdańsku, której autorem i referującym był lek. Maciej Stukan (słuchacz Dziennych Studiów Doktoranckich w Klinice Ginekologii AMG).

Jest nam niezmiernie miło poinformować, że praca pt. „Termoablacja guzów przerzutowych w wątrobie w przebiegu wznowy raka jajnika” otrzymała pierwszą nagrodę w sesji onkologicznej. Praca była przygotowana pod nadzorem dr. Juliusza Kobierskiego i dr. Dariusza Zadrożnego (Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej AMG).

Konferencja była bardzo dobrze przygotowana pod względem merytorycznym i organizacyjnym. Poza sesjami naukowymi i wykładami uczestnikom zaproponowano zwiedzanie Lwowa i okolic.

prof. Janusz Emerich

dr Piotr Siondalski

Odeszła Profesor Anna Podhajska

Wszystkim, którzy Ją znali, jakże trudno pogodzić się z faktem, że Profesor Anny (dla wielu Jagody) Podhajskiej nie ma już wśród nas.

Była osobą, która całe swe życie prywatne i zawodowe związała z Trójmiastem i jego Uczelniami. Prof. Anna Podhajska urodziła się w Gdyni 17 kwietnia 1938 roku. Po ukończeniu I LO w Gdańsku podjęła studia na Wydziale Lekarskim AMG, a po ich zakończeniu rozpoczęła w roku 1965 pracę zawodową w Katedrze Mikrobiologii AMG pod kierunkiem prof. Stefana Kryńskiego. Tu obroniła w roku 1968 doktorat i uzyskała specjalizację z zakresu mikrobiologii lekarskiej. W 1987 roku habilitowała się na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku, a w roku 1996 otrzymała tytuł profesora.

W roku 1969 włączyła się aktywnie w proces tworzenia Uniwersytetu Gdańskiego podejmując pracę na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi, w kierowanej przez prof. Karola Taylora Katedrze Biochemii. W roku 1975 utworzyła na Wydziale najpierw Zakład, a potem Katedrę Mikrobiologii, którą kierowała do roku 1996. W tym okresie szczególne znaczenie miała dla Niej współpraca z Laboratorium Badań nad Rakiem w Uniwersytecie Wisconsin, Madison w USA, kierowanym przez prof. Wacława Szybalskiego.

Współpraca ta i wielokrotne staże naukowo-badawcze w tym laboratorium, w latach 1981–1993, zaowocowały nie tylko znaczącymi osiągnięciami naukowymi, znakomitymi, powszechnie cytowanymi publikacjami, ale również powstaniem idei utworzenia w Gdańsku nowoczesnej jednostki kształcącej w zakresie biotechnologii.

To właśnie entuzjazm i głęboka wiara prof. Anny Podhajskiej w celowość tego przedsięwzięcia doprowadziły do zjednoczenia dla tej idei środowisk naukowych UG i AMG. Prof. Anna

Podhajska jako pełnomocnik Konferencji Rektorów Uczelni Trójmiasta doprowadziła w roku 1993 do powołania, przez Senaty obu Uczelni, Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG i podjęła obowiązki prodziekana na nowo utworzonym Wydziale. Zorganizowała w nim od podstaw Katedrę Biotechnologii, którą kierowała do końca swojej aktywności zawodowej.

Prof. Anna Podhajska była wybitnym naukowcem i nauczycielem akademickim, oddanym bezgranicznie swoim uczniom. Wypromowała 84 magistrów i 17 doktorów; 3 ostatnie doktorantki nie zdążyły zakończyć prac przed Jej odejściem. Spośród uczniów prof. Anny Podhajskiej czterech są obecnie profesorami.

W swych działaniach prof. Anna Podhajska, która z domu wyniosła gorący patriotyzm i umiłowanie ojczyzny, kierowała się zawsze dobrem nauki polskiej. Choć miała wybitne osiągnięcia naukowe i była wysoko ceniona na arenie międzynarodowej, na zawsze pozostała związana z Uniwersyteciem Gdańskim. Swe liczne kontakty międzynarodowe wykorzy-

stywała między innymi do tego, by umożliwić swoim uczniom pełniejszy rozwój naukowy i prowadzenie prac badawczych w renomowanych europejskich i amerykańskich ośrodkach naukowych.

Prof. Anna Podhajska nigdy nie ograniczała się do wzorowego wypełniania obowiązków nauczyciela akademickiego. Jej pasją było jak najlepsze kształcenie młodzieży w zakresie nowoczesnych metod badawczych opartych o techniki biologii molekularnej i inżynierii genetycznej. Stąd zrodziła się Jej idea organizowanych od roku 1994 Letnich Szkół Biotechnologii. Do uczestniczenia w nich zapraszała najwybitniejszych przedstawicieli światowej nauki.

Kolejną wielką pasją prof. Anny Podhajskiej było upowszechnianie osiągnięć naukowych, ich komercjalizacja i transfer do firm biotechnologicznych. Dzięki Jej zaangażowaniu i determinacji doszło do utworzenia w Gdańsku Centrum Transferu Technologii, a w Gdyni Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego.

Dorobek naukowy i osiągnięcia organizacyjne prof. Anny Podhajskiej owocowały wyborem Jej do komitetów naukowych PAN, licznych rad naukowych i redakcji czasopism. Była bardzo silnie zaangażowana w prace Stowarzyszenia ScanBalt, powołanego przez uczelnie wyższe, szpitale i firmy biotechnologiczne zlokalizowane w 11 krajach basenu Morza Bałtyckiego w celu prowadzenia wspólnych badań i wdrażania nowoczesnych technologii. Pełniła w tym Stowarzyszeniu funkcję wiceprezidenta.

Mimo tak wielkiej aktywności zawodowej prof. Anna Podhajska znajdowała czas dla swych najbliższych, dwóch ukochanych córek i czworga wnucząt. Zawsze pielęgnowała więzy rodzinne i otaczała miłością całą swoją rodzinę.

Doktor Jadwiga Tyrakowska (1925 – 2004)

Mija druga rocznica śmierci dr med. Jadwigi Tyrakowskiej, absolwentki Akademii Medycznej w Gdańsku, nauczyciela akademickiego AM w Gdańsku i Bydgoszczy.

Urodziła się 10 października 1925 r. w Toruniu. Po uzyskaniu dyplomu lekarza w 1954 r. rozpoczęła pracę w Wojewódzkiej Poradni Przeciwgruźliczej. Chorym na choroby płuc poświęciła całe swoje życie zawodowe. Od 1963 r. była asystentem w Klinice Ftyzjatrii AM w Gdańsku, pracowała pod kierunkiem wielkiego lekarza i humanisty prof. T. Kielanowskiego. W gdańskiej Klinice uzyskała pierwszy (1963) i drugi (1965) stopień specjalizacji z chorób płuc. Napiisała i obroniła pracę doktorską z zakresu mikrobiologii gruźlicy (1966). Tu też awansowała na stanowisko adiunkta.

W dniu 1 października 1975 r. została powołana na stanowisko docenta i powierzono jej pełnienie funkcji kierownika i ordynatora Kliniki Ftyzjo-Pulmonologii, w utworzonym Zespole Nauczania Klinicznego Wydziału Lekarskiego w Bydgoszczy gdańskiej Akademii Medycznej. Klinika powstała na bazie Szpitala Przeciwgruźliczego Specjalistycznego ZOZ w Bydgoszczy (ul. Seminaryjna 1). W styczniu 1985 r. została kierownikiem Kliniki Chorób Płuc AM w Bydgoszczy, którą kierowała do 1994 r. Stworzyła Klinikę Chorób Płuc o wysokim poziomie leczniczym i edukacyjnym, wyszkoliła wielu dobrych lekarzy i specjalistów. Była siłą napędzającą rozwój pulmonologii w regionie kujawsko-pomorskim. Stworzyła akademicką szkołę pulmonologii w Bydgoszczy.

Za pracę była wielokrotnie nagradzana przez rektorów AM w Gdańsku i Bydgoszczy. Otrzymała liczne wyróżnienia i odznaczenia, w tym Złoty Krzyż Zasługi i Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1985), odznaki: Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (1979), Za zasługi dla miasta Bydgoszczy (1982) i Za zasługi dla województwa bydgoskiego (1983).

Ci, którzy mieli z dr Jadwigą Tyrakowską bliższy kontakt pamiętają, że była ludziom bardzo życzliwa, pomagała radą i wiedzą. Zapraszała mnie na torakochirurgiczne konsultacje w Bydgoszczy. Miała także wpływ na podjęte przeze mnie wyzwanie objęcia tam stanowiska ordynatora oddziału torakochirurgii

(1984) i utworzenia Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej. Dr med. J. Tyrakowska była wzorem skromnego, uczynnego człowieka, o wysokiej samodyscyplinie i pracowitości. Była wspaniałym lekarzem i nauczycielem, człowiekiem wielkiego serca, wrażliwym na cierpienie ludzkie.

Zmarła 6 lutego 2004 r. w Szpitalu Kujawsko-Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy, z którym była związana przez prawie 30 lat. Powróciła na gdańską ziemię, aby spocząć 11 lutego 2004 r. na cmentarzu Srebrzysko.

Pamięci Tej, która odeszła.

prof. Jan Skokowski

Wszyscy znaliśmy Ją jako człowieka wielkiej pasji, niezliczonych inicjatyw, oddanego innym ludziom, słuchającego, ale i udzielającego chętnie rad i wskazówek wszystkim, którzy się o to zwracali. Kochała i rozumiała młodzież studencką, a ta uczucia te gorąco odwzajemniała.

W ostatnim liście prof. Wacław Szybalski, doktor *honoris causa* trzech największych gdańskich uczelni: Uniwersytetu Gdańskiego, Akademii Medycznej i Politechniki Gdańskiej, napisał: „Nie powinnaś nas była opuścić! Tu w Madison tyle wspaniałych prac zrobiłaś, ale tak dużo jeszcze pozostało Ci do zrobienia. Teraz wszyscy musimy to za Ciebie dorobić. W latach 80-tych tak dużo i tak dzielnie i mądrze pracowałaś, w tylu ważnych tematach (...). Zawsze w pośpiechu rwałaś się do nowych pomysłów i eksperymentów. No i wychowałaś w naszym łbie szereg młodych amerykańskich studentów; oni tak Cię uwielbiali i podziwiali jako Polkę, że nawet dwóch z nich przyjechało do Ciebie do Gdańska. (...) Byłaś „naukową muzą” w

naszym łbie i pamięć po Tobie zawsze pozostanie. Odwiedzę Cię znowu w czerwcu 2006 w Szymbarku i porozmawiamy tam o dawnych i nowych eksperymentach. (...) Twój nauczyciel, kolega i też student”.

Bardzo trudno będzie nam pogodzić się z odejściem prof. Anny Podhajskiej. Pozostaną jednak efekty Jej pracy: Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii, Centrum Transferu Technologii w Gdańsku, Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni, rozpoczęty w ostatnich latach projekt tworzenia międzynarodowej sieci naukowo-dydaktycznej ScanBalt Campus. Będziemy się starać kontynuować i rozwijać Jej idee.

Była naszym niedoścignionym mistrzem i szczerym, oddanym przyjacielem. Na zawsze pozostanie w pamięci wszystkich, którzy mieli szczęście i zaszczyt z Nią pracować. Żegnaj Aniu.

prof. Ewa Łojkowska
prof. Wiesław Makarewicz

Pierwszy wykład dla studentów medycyny w Gdańsku w języku polskim wygłoszony 11 listopada 1945 roku

W dniu 60. rocznicy tego wydarzenia, niewielka grupa ówczesnych studentów postanowiła zorganizować spotkanie, dla uczczenia zarówno wykładowcy, który ten pierwszy wykład wygłosił, jak i wszystkich, którzy przyczynili się do powstania polskiej uczelni medycznej w Gdańsku wkrótce po przetoczeniu się przez to miasto niszczycielskiej fali zawieruchy wojennej.

Osobą, która ów historyczny wykład wygłosiła (a może bardziej właściwym słowem jest – „celebrowała”), był szczupły, pięćdziesięcioletni wtedy pan, odziany w ciemny, laboratoryjny fartuch. Mówił żywo gestykulując, z zapalem usiłując przybliżyć słuchaczom wstępne wiadomości z chemii fizycznej. Spotkaliśmy go wcześniej na egzaminie wstępnym, odbywającym się w tej samej dużej sali wykładowej położonej w budynku na rogu alei Zwycięstwa i ulicy Marii Skłodowskiej-Curie. Był to profesor Włodzimierz Mozołowski, o którym dowiedzieliśmy się później, że przyjechał do Gdańska przed kilkoma miesiącami z Wilna, gdzie przez 5 przedwojennych lat na Uniwersytecie Stefana Batorego był kierownikiem Katedry Chemii Lekarskiej i wykładał chemię ogólną i chemię fizjologiczną.

W dniu 11 listopada 2005 roku w jubileuszowym spotkaniu uczestniczyło 30 osób spośród studentów medycyny pierwszego gdańskiego powojennego rocznika. Tytuł zdołaliśmy zgromadzić poprzez listy, telefony i inne dostępne środki łączności. Nie dziwi, że tylko nieliczne koleżanki i koledzy wiedzieli o wcześniejszych losach profesora Włodzimierza Mozołowskiego i o tym, jakie koleje życia doprowadziły go do profesury w Wilnie, a potem w Gdańsku. Będąc tego świadomym, jeden z organizatorów (M. Ż.) przygotował i przedstawił krótką prelekcję o tym, jak młody student medycyny we Lwowie, Włodzimierz Mozołowski, po zaliczeniu pierwszego roku studiów w 1914 roku, wstąpił do Legionów Józefa Piłsudskiego, w których służył przez cały okres pierwszej wojny światowej. Kiedy Polska odzyskała niepodległość 11 listopada 1918 roku był już doświadczonym w bojach oficerem 1. Pułku Legionów. Nie zdążył wrócić na studia, kiedy wybuchła wojna tzw. bolszewicka. Wziął w niej czynny udział, zyskał wiele odznaczeń bojowych, m.in. Krzyż Virtuti Militari, a pod koniec wojny został odkomenderowany do zorganizowania kompanii ochrony Marszałka Piłsudskiego z obowiązkiem zamieszkania w Belwederze. Sprawował funkcję dowódcy kompanii do końca wojny, a kiedy nastąpił pokój w 1921 roku, napisał raport do Marszałka z prośbą o zwolnienie z wojska, aby móc wrócić na studia medyczne.

Uzyskał niezbyt chętnie udzielone zwolnienie z wojska, był bowiem lubianym i cenionym podwładnym Naczelnego Wodza, od którego otrzymał na pożegnanie fotografię z odręcznie dedykacją o treści: Kapitanowi Mozołowskiemu na wieczną pamiątkę – J. Piłsudski, Belweder 15 VI 1921. Tę „wieczną pamiątkę” z zainteresowaniem oglądali uczestnicy opisywanego jubileuszowego spotkania w restauracji „Newska” we Wrzeszczu. Włodzimierz Mozołowski jeszcze przed ukończeniem studiów medycznych we Lwowie rozpoczął pra-

cę w Katedrze Chemii Lekarskiej, kierowanej przez światowej sławy biochemika profesora Jakuba Karola Parnasa. Z zapalem prowadził badania naukowe pod kierunkiem J. K. Parnasa i zajmował się nauczaniem. W roku 1929 habilitował się, w 1934 r. został profesorem nadzwyczajnym chemii fizjologicznej w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, a w 1935 r. został powołany do Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie na stanowisko kierownika Katedry Chemii Lekarskiej. Danym mu było oficjalnie prowadzić działalność akademicką w Wilnie tylko przez 4 lata, do wybuchu wojny w 1939 roku, kiedy to władze litewskie zamknęły uniwersytet. Okres wojny i okupacji przeżył w Wilnie, a w 1945 roku przyjechał do Gdańska, gdzie przez 20 lat, do przejścia na emeryturę w 1965 roku, prowadził ożywioną i owocną działalność akademicką, był wzorem nauczyciela, badacza, wychowawcy i uczonego, który poszanowania dla najwyższych uniwersalnych wartości nauczał przykładem własnego życia.

Tematy jubileuszowego spotkania 11 listopada 2005 roku nie ograniczyły się do streszczonego powyżej przedstawienia drogi do Gdańska autora pierwszego wykładu, który przed laty wysłuchaliśmy. Teraz nastąpiła swobodna i interesująca wymiana wspomnień nie tylko na temat naszego profesora chemii i biochemii, jego akademickich i rodzinnych trosk i przeżyć. Wspominaliśmy także innych profesorów, którzy podejmowali trud wdrażania nas do studiowania, a możliwość studiowania dla większości z nas wydawała się czymś zupełnie cudownym po niemal sześciu latach wojennej poniewierki. Szczególnie żywe były wspomnienia udziału nas – ówczesnych studentów – w organizowaniu różnych aspektów odradzającego się życia akademickiego, także tworzenia samorządnych organizacji studenckich. Żywość tych wspomnień była pobudzana tym, że wśród 30 uczestników spotkania znaleźli się koledzy Leon Birn i Ryszard Znamirowski – szczególnie zaangażowani w prace powstającej Bratniej Pomocy Studentów Akademii Lekarskiej w Gdańsku, a także Zbigniew Kamiński – pierwszy prezes Koła Medyków ALG.

Grupa uczestników jubileuszowego spotkania dnia 11 listopada 2005 r., którzy przed 60. laty wysłuchali pierwszego w ALG wykładu (fot. Barbara Dyżewska)

Niemniej interesujące było przedstawienie i omówienie korespondencji z naszymi kolegami – pierwszymi studentami Wydziału Lekarskiego ALG w roku 1945. W 2000 roku, kiedy obchodziliśmy 50. rocznicę absolutorium, nie zdołaliśmy odszukać 55 kolegów z naszego rocznika studiów. Na kilka miesięcy przed obecnie planowanym jubileuszowym spotkaniem wysłaliśmy 57 zapraszających listów do tych kolegów i koleżanek, którzy mieszkają poza Trójmiastem, a o których wiedzieliśmy, że jeszcze żyją. Z tej liczby 6 zwróciła poczta z adnotacją, że adresat nie mieszka już pod podanym adresem. Otrzymaliśmy 24 odpowiedzi listowych lub telefonicznych od naszych koleżanek i kolegów, którzy donosili, że nie mogą przyjechać ze względu na zły stan zdrowia (niektórzy dodawali, że zgodny z wiekiem). Nadawcami dwóch odpowiedzi na nasze zaproszenia byli członkowie rodzin naszych kolegów, którzy zawiadamiali nas, że najbliższy im człowiek zmarł w ostatnim okresie. Szczególnie piękny w swej formie i treści był list syna naszej koleżanki, mieszkającego w Opolu, dr. n. med. Jana Pogorzelskiego, który donosi, że jego mama zmarła w 2003 roku, a ojciec, absolwent pierwszego rocznika gdańskiej stomatologii – w 2005 roku. Fragmenty tego listu przytoczone są poniżej:

... Jestem przekonany, że lata spędzone w Gdańsku podczas studiów medycznych były okresem wyjątkowym. Moja mama zachowała je w pamięci jako okres trudny w swej materialnej rzeczywistości, lecz równocześnie wspaniały w swoim ludzkim wymiarze. Jak twierdziła – był to czas prawdziwej solidarności ludzi, wspaniałego koleżeństwa i nadziei na lepszą przyszłość. Znamienne, że czas spędzony w Gdańsku, ten sprzed wielu lat, był często przywoływany we wspomnieniach, zwłaszcza w ostatnim okresie trudnej choroby. ... Pewne zdarzenia, cytaty myśli, czy anegdoty z Waszych wykładów są w moim domu obecne od zawsze. Dziś, po trzydziestu latach własnej pracy w zawodzie lekarza, trudno mi nie przyznać się do pewnego uczucia zazdrości. Nie tyle tamtych czasów, lecz tamtych ludzi. ...

Pragniemy wspomnieć o jeszcze jednym liście, który otrzymaliśmy od naszego kolegi, mieszkającego obecnie we Wrocławku, prof. Stanisława Sterkowicza. Ten znany zapewne wielu czytelnikom niniejszego sprawozdania internista, kardiolog i bardzo płodny pisarz, autor wielu monografii, pamiętników i innych wydawnictw, był w 1945 roku oraz przez kilka lat następnych, członkiem kolegium studenckiego wyższych uczelni Wybrzeża, redagującego dodatek do „Dziennika Bałtyckiego” pt. „Bałtycki Przegląd Akademicki”. Kolega Stanisław Sterkowicz

zawiadamiając, że nie przyjedzie na jubileuszowe spotkanie ani jego żona Janka – również koleżanka z naszego roku, przysłał kserokopię pierwszego numeru „Bałtyckiego Przeglądu Akademickiego” z dnia 13 lutego 1946 roku. Pierwszy artykuł w tym numerze autorstwa Stanisława Sterkowicza nosi tytuł „Pierwsza immatrykulacja na Wybrzeżu” i jest opisem immatrykulacji naszego rocznika studiów lekarskich, która odbyła się 4 lutego 1946 roku. Uroczystość miała miejsce w sali na II piętrze budynku, który obecnie jest siedzibą specjalistycznych przychodni przyklinicznych (budynek nr 1 SPSK ACK AMG). Ten budynek był w owym czasie siedzibą rektoratu, a sala na II piętrze, nie istniejąca obecnie, zyskała na kilka następnych lat nazwę „sali immatrykulacyjnej”. Aktu immatrykulacji 239 studentów dokonał pierwszy dziekan Wydziału Lekarskiego ALG, prof. Kornel Michejda, jedyny wówczas posiadacz togi profesorskiej, przywiezionej z Wilna. W uroczystości wzięli udział – jak napisał S. Sterkowicz – rektor prof. Edward Grzegorzewski, wiceminister zdrowia dr Jerzy Morzycki i wiceminister oświaty Władysław Bieńkowski. Nowo przyjęci studenci złożyli przysięgę immatrykulacyjną, której tekst przytaczamy poniżej:

Przysięgam Bogu Wszechmogącemu i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, że stając się z dniem dzisiejszym obywatelem Akademii Lekarskiej w Gdańsku, będę przestrzegał praw, którymi Ona się rządzi, strzegł Jej godności i czci, której nie splamię czynem występny lub hańbiącym. Świadom ciężących na mnie obowiązków wobec Uczelni, wobec narodu i społeczeństwa, z którego wyrosłem, oddawać się będę naukom z pilnością i gorliwością, by w prawem przepisany czas ukończyć studia, zdobyć możliwość spłacenia długu zaciągniętego wobec narodu i oddać mu pracę na pożytek zdrowia publicznego i zdrowia obywateli. Władzom Akademickim, nauczycielom i ich pomocnikom – oddawać będę cześć, zaś chorym, na których zdobywać będę wiedzę, okazywać będę wdzięczność i szacunek należne ich cierpieniu i poświęceniu. Przestrzegać będę tajemnicy lekarskiej według obowiązujących praw. Tak mi dopomóż Bóg.

Trzydziestu byłych studentów ALG zebranych na jubileuszowym spotkaniu z uwagą i ze wzruszeniem przypominało sobie przysięgę immatrykulacyjną, którą złożyli przed 60. laty. Wspomniany powyżej artykuł w „Bałtyckim Przeglądzie Akademickim” nr 1, kończy się zdaniem: „W części nieoficjalnej – odbył się poranek koncertowy – urządzony przez młodzież studencką, po czym dostojni goście jak również cały senat akademicki podejmowani byli wspaniałym obiadem przez Bratnią Pomoc”.

Przedstawiając relację z jubileuszu 60. rocznicy rozpoczęcia zajęć studenckich w Akademii Lekarskiej w Gdańsku, mamy nadzieję, że tekst przytoczonej przysięgi immatrykulacyjnej może być materiałem do rozważań nad późniejszymi zmianami tej pierwszej w historii ALG i AMG przysięgi. Może być także przyczyną refleksji każdego byłego studenta medycyny o dotrzymywaniu wierności wartościom, które wyznawaliśmy rozpoczynając studia.

dr Leon Birn i prof. Mariusz M. Żydowo

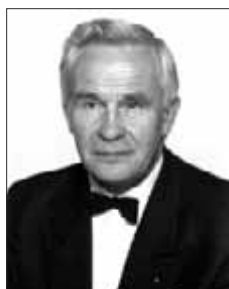

Walne Zebranie Sprawozdawcze

Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej w Gdańsku

W dniu 10 lutego br. odbyło się w sali wykładowej im. Rydygiera doroczne Walne Zebranie Sprawozdawcze. Otworzył je JM Rektor Akademii Medycznej w Gdańsku prof. Roman Kalisz podnosząc znaczenie i rolę Stowarzyszenia oraz wyrażając uznanie za dotychczasową działalność, a także zapewniając o dalszej przychylności władz Uczelni.

Aktualnie Stowarzyszenie liczy 410 zarejestrowanych członków (298 absolwentów Wydziału Lekarskiego, 60 – Oddziału Stomatologicznego i 52 – Wydziału Farmaceutycznego). Liczba członków opłacających składki ogranicza się jednak do zaledwie 40.

Zarząd uczestniczył w minionym roku w przygotowaniu i organizowaniu trzech uroczystości odnowienia dyplomów na wszystkich wydziałach. Uczestnicy tych obchodów utworzyli fundusz na wykonanie napisu, wygrawerowanego na kamieniu morenowym na terenie Szpitala ACK przy ul. Dębinki, upamiętniającego nauczycieli w minionym 60-leciu istnienia Uczelni. Przedstawiciele Zarządu uczestniczyli w dyplomatoriach poszczególnych wydziałów zachęcając absolwentów do wstępowania do Stowarzyszenia. Dla utrzymania łączności z członkami Zarząd odbywał cotygodniowe dyżury we

wspólnej siedzibie z Klubem Seniora.

Podobnie jak w ubiegłych latach, Stowarzyszenie było współorganizatorem dorocznego pikniku poinauguracyjnego w leśniczówce „Wróblówka”. Zarząd czynił starania o jak najliczniejszy udział absolwentów w tej imprezie.

Na ostatnim walnym zgromadzeniu sprawozdawczym wykład wygłosił laureat „Polskiego Nobla” (Nagrody Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej), absolwent Wydziału Lekarskiego naszej Uczelni – prof. Janusz Limon, pt. „Choroby genetyczne człowieka i wady rozwojowe w sztuce”. Wykład ten wzbudził ciekawą dyskusję.

Sekcja Sportowa: sekcja piłki nożnej odbywała regularne, cotygodniowe treningi w każdy wtorek na boisku przy Wydziale Farmaceutycznym. Raz w roku, w czasie Medykali organizowany był mecz między pracownikami Uczelni i studentami. Sekcja podejmowała próby zainteresowania społeczności absolwentkiej także innymi dyscyplinami sportu.

W części organizacyjnej zdołano sfinalizować procedurę rejestracyjną w Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego, zgodnie ze znowelizowanymi przepisami. Wymagało to uzupełnienia w postaci koniecznych poprawek do statutu, które miały być zgłoszone do uchwalenia w następnej części zebrania. W działalności finansowej po stronie wpływów zanotowano 8634 zł, a po stronie wydatków 4933 zł. Saldo na dzień 10 lutego 2006 r. wynosi 3701,26 zł. W tej kwocie zawiera się depozyt rocznika absolwentkiego Wydziału Lekarskiego z roku 1955 w kwocie 1500 zł.

W czasie zebrania dokonano zmiany w Zarządzie. W związku z rezygnacją dr. med. Jerzego Jankau z funkcji sekretarza, wybrano na to stanowisko w głosowaniu jawnym dr. Tomasza Borkowskiego (z rekomendacji prof. Wiesława Makarewicza).

Wśród zalecanych poprawek do statutu uchwalono: zmiany w §13 i §32, ujednolicono zapisy §18 i §22, aby podobnie jak §21 i §26 stanowiły jeden zapis. Dotyczyło to także §27, §30 i §33 traktujących o ważności podejmowanych uchwał. W ramach dyskusji nad poprawkami przyjęto zgłoszony przez JM Rektora wniosek, aby zmienić sformułowanie o członkostwie w Stowarzyszeniu i zamiast „absolwenci Wydziału Lekarskiego, Farmaceutycznego i Oddziału Stomatologicznego” zostawić jedynie określenie ABSOLWENCI, co otwiera drogę do przynależności absolwentom nowo utworzonych wydziałów.

Na zakończenie części organizacyjnej dokonano wręczenia dyplomów członków honorowych prof. Michałowi Nabrzyskiemu i prof. Brunonowi Imielińskiemu, którym godność tę przyznano w roku 2004 i prof. Wiesławowi Makarewiczowi – przyznaną w roku 2005. Prezes podkreślił szczególne zasługi prof. Makarewicza, który z początkiem I kadencji rektorskiej przyczynił się w walnie do reaktywacji Stowarzyszenia.

Zgłoszono kandydaturę prof. Ireny Kozakiewicz na członka honorowego Stowarzyszenia. Została przyjęta jednogłośnie.

Uwieńczeniem programu walnego zebrania był wykład prof. Wiesława Makarewicza pt. „Jubileuszowe refleksje – nie tylko o historii”. Bogato ilustrowana, świetnie przygotowana prezentacja wzbudziła duże zainteresowanie.

prof. Brunon L. Imieliński

Dwie tradycje projektowania przestrzeni szpitalnej

Aseptyka była w latach 80. XIX wieku przedmiotem ostrych polemik, a szczególnym ich podsumowaniem było sarkastyczne stwierdzenie Billrotha o „wyuzdanej czystości”, będącej wynikiem starań Gustawa Adolfa Neubera. Neuber w 1886 r. otworzył klinikę, w której pięć sal operacyjnych miało ściany pokryte glazurą, szafy szklane były wbudowane w ściany, wprowadzono pokoje do mycia personelu oraz rozdzielono po raz pierwszy zabiegi brudne od czystych. Narzędzia poddawane sterylizacji parowej nie miały elementów drewnianych, co nawet obecnie przytrafia się szpitalom, ubiegającym się o certyfikaty jakości.

Na szczęście uczeń Billrotha, Jan Mikulicz Radecki miał poglądy zbliżone do Neubera. W 1897 r. otwarto we Wrocławiu najnowocześniejszą w Europie salę operacyjną, której był współprojektantem. To w niej zaokrąglono kąty pomiędzy ścianami, aby łatwiej było je zmywać i stworzono amfiteatr dla studentów z obawy przed infekcjami. W tym samym szpitalu zadbane o takie rozwiązania komunikacyjne, które pozwoliły rozdzielić zaopatrzenie od ruchu personelu medycznego. Osobne wejścia od głównej ulicy dla ordynatorów są w tym szpitalu swoistym anachronizmem, niemniej ułatwiają obecnie eksploatację obiektu.

W Zabrze, cesarzowa Wiktorja Augusta ufundowała w 1905 r. szpital funkcjonujący do dziś. Widoczne ślady dawnego myślenia są bardzo charakterystyczne. Stare drzwi do sal chorych, nienagannie zamykają się same, mimo upływu stu lat. Tak mają skonstruowane zawiasy. Drzwi łatwo umyć. Szczególnie ich górne krawędzie, na których najchętniej osadza się kurz, są gładkie i proste. Stare sale chorych i zachowane w oryginalnym stanie fragmenty klatki schodowej mają zaokrąglone kąty, łatwe do utrzymania w czystości. Komunikację zapewniała poczta pneumatyczna zniszczona dopiero po II wojnie światowej. Ślady zdewastowanych rur są widoczne do dziś.

W położonym niedaleko Gdańska szpitalu w Kocborowie, pochodzącym z tego samego okresu, komunikację pomiędzy pawilonami zapewniała kolejka wąskotorowa, zlikwidowana w latach sześćdziesiątych XX wieku. Dopóki istniała, była podstawowym środkiem transportu wszystkich towarów, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania oddziałów usytuowanych w wolno stojących pawilonach.

Ponad sto lat temu podjęto decyzję o stworzeniu lokalnej sieci transportowej, mimo że potrzeby w tym zakresie były nieporównywalnie mniejsze niż te, które wynikają z obowiązujących obecnie wymogów logistyki.

Przedsięwzięcie urbanistyczne, jakim jest kompleks szpitalny przy ulicy Dębinki, pozwała na kontynuację stylu myślenia reprezentowanego przez wielkich lekarzy europejskich. Na przeszkodzie stoi inna tradycja, związana z historią najnowszą.

Nietrudno dostrzec, że część współcześnie dokonanych przeróbek pogarszała funkcje, wynikające z pierwotnych założeń. Stało się zwyczajem zagęszczanie sal chorych i tworzenie małych pokoiów najrozmaitszego przeznaczenia, przy pomocy przegród z płyt pilśniowych. Adaptacje podporządkowane doraźnym zadaniom, połączone z trudnymi do zaplanowania środkami finansowymi, tworzyły sprzyjające środowisko do podejmowania niekorzystnych z punktu widzenia strategii decyzji. Dbałość o szczegóły, będącą istotą w projektowaniu szpitala, poświęcono na rzecz efektu globalnego, jakim było ukończenie inwestycji. Tylko tak można wytłumaczyć likwidację w ramach prac remontowych, w wielu szpitalach w Polsce, instalacji przyzwoitych w łazienkach i toaletach dla chorych. Wszyscy wie-

dzieli, że jest niezbędna, co nie przeszkadzało ją zamurowywać.

Konsekwencje braku wyobraźni o tym, jakie następstwa wynikną z podwyższenia budynku szpitalnego o kolejną kondygnację, ponosi ACK do dnia dzisiejszego, dostosowując tzw. budynek nr 8 do wymogów przeciwpożarowych.

Powstała też Centralna Sterylizatornia, pozbawiona podstawowej drogi, służącej do transportu brudnych materiałów.

Blok operacyjny składa się z dwóch sąsiadujących części, rozdzielonych jednym z najbardziej uczęszczanych, ogólnie dostępnych korytarzy.

Akurat w tym ostatnim przypadku projektant zniweczył trud prof. Mlekodaję, który osobiście przepędzał asystentów, korzystających ze skrótu w bezpośrednim sąsiedztwie sal operacyjnych. Błąd projektu polegał na przyjęciu założenia, że personel będzie się zachowywał zgodnie z obowiązującymi przepisami, wbrew własnej wygodzie i naturalnemu rytmowi, jaki narzucają wykonywane obowiązki.

Tak jak asystenci przed laty skracali sobie drogę, teraz pracownicy podzielonego bloku przenoszą się z jednej części do drugiej, używając ogólnego korytarza.

Zagrożenia wynikające z realizacji niefunkcjonalnego projektu są oczywiście większe niż te, z którymi przed laty walczył profesor.

Odwolanie się do obowiązujących przepisów jako głównego lub jedyne źródła zasad, potrzebnych w projektowaniu przestrzeni szpitalnej, bywa zdradliwe. Wystarczy sobie wyobrazić eksploatację wymaganej aktualnymi przepisami centralnej myjni łóżek. Jest oczywiste, że powinno się w niej myć łóżka po wypisie pacjentów. Zatem około stu łóżek dziennie powinno pojechać do myjni i tyle samo z niej wrócić. Nie powinno się ich też brudzić i niszczyć prowadząc po szpitalnych uliczkach. Konieczne są więc dodatkowe środki transportu i metody przenoszenia mebli do poszczególnych budynków. Łóżkom powinny towarzyszyć stoliki przyłóżkowe, co podwyższa stopień trudności. Właściwie trudno się dziwić, że we Francji wymogu centralizacji mycia nie ma.

Innym kanonem są tzw. drogi brudne i czyste. W szpitalach piętrowych najdroższe są drogi pionowe, zatem windy gromadzi się w jednym miejscu i przypisuje dość iluzorycznie odpowiednie funkcje. W konsekwencji na jednym korytarzu, stojąc obok siebie, czekają na jazdę ci „brudni” i ci „czyści”.

Na szczęście najbardziej typowy w naszym kraju projekt szpitalny, zrealizowany np. na Zaspie, w Wejherowie i ponad dwudziestu innych miejscowościach ma tyle wad, że nie może stanowić wzorca dla nowych przedsięwzięć. Funkcje szpitala uniwersyteckiego na tyle różnią się od typowego przeznaczenia szpitala rejonowego, że tylko rozwiązanie autorskie pozwoli je uwzględnić. W tym cała nadzieja.

Należy w tym miejscu rozróżnić stan techniczny budynków od planu przestrzennego, narzucającego określone zachowania personelowi.

Gdy zadaje się pytanie, dla kogo budowany ma być nowy szpital, otrzymuje się oczywistą odpowiedź, że dla pacjentów. W przypadku szpitala uniwersyteckiego odpowiedź jest bardziej skomplikowana, bo powinna uwzględnić studentów i badania naukowe, niekoniecznie bezpośrednio związane z leczeniem aktualnie hospitalizowanych osób.

lek. Marek Labon
z-ca dyrektora ds. lecznictwa SPSK nr 1 ACK AMG

Najlepsza studentka stomatologii Akademii Medycznej w Gdańsku

21 luty okazał się wyjątkowym dniem dla studentki V roku stomatologii, Doroty Guzickiej. W tym dniu nastąpiło uroczyste przekazanie nagrody dla najlepszej studentki stomatologii Akademii Medycznej w Gdańsku.

Za wyniki w nauce oraz wkład w życie studenckie otrzymała 5.000 złotych. Pod uwagę były brane nie tylko średnie ocen z całego procesu nauczania (w przypadku Doroty 4 lata nauki, średnia nie była niższa niż 4,5 z każdego roku oraz brak oceny dostatecznej w indeksie!), ale również osiągnięcia wykraczające poza program dydaktyczny (czynny udział w organizacjach studenckich, kołach naukowych itp.). Chcielibyśmy przedstawić pokrótce historię nagrody.

Pierwszy kontakt z Laboratorium Farmakologii Stomatologicznej „Arkona” z Lublina nawiązaliśmy pocztą elektroniczną. Przedstawiciel tej firmy w liście podał propozycję sfinansowania takiej nagrody pod warunkiem, iż studenci Akademii Medycznej w Gdańsku w porozumieniu z władzami Uczelni napiszą regulamin jej przyznawania. Dodał również, iż ma być to osoba wyróżniająca się nie tylko znakomitymi wynikami w nauce, ale również działalnością na rzecz uczelni.

Pierwsze spotkanie z przedstawicielem „Arkony”, p. Markiem Gregorczykiem miało miejsce przy okazji targów stomatologicznych Baltidentica 2004, gdzie uzgodniliśmy wytyczne regulaminu. Kolejną sposobnością do rozmów były targi CEDE 2004, tu światło dzienne ujrzał projekt regulaminu. Od października 2004 roku trwały uzgodnienia z władzami nad jego poprawnością i możliwością wdrożenia na Uczelni. Dnia 14 lutego 2005 roku zorganizowaliśmy spotkanie p. Marka Gregorczyka z ówczesnym prodziekanem Oddziału Stomatologicznego prof. Zdzisławem Berezowskim. Od tej pory informowano studentów o możliwości wzięcia udziału w staraniach o przyznanie tej nagrody.

Do dnia 31 lipca 2005 roku chęć udziału w konkursie zgłosiły 2 studentki: Ewa Mielczarek, studentka IV roku stomatologii

(bardzo utalentowana, jednakże nie spełniająca w pełni warunków regulaminu) oraz Dorota Guzicka. Dnia 27 września 2005 roku odbyło się długo oczekiwane posiedzenie komisji stypendialnej, na którą przybyła liczna reprezentacja profesorów. Nie udało się jednak wytypować zwycięzcy z powodu niedokładności w regulaminie.

Po rozmowach z firmą została ustalona i zatwierdzona wersja regulaminu i dnia 1 grudnia, podczas drugiego posiedzenia komisji stypendialnej członkowie wytypowali Dorotę Guzicką jako najlepszą.

Wreszcie 21 lutego 2006 roku prorektor ds. dydaktyki prof. Jan Marek Słomiński wręczył nagrodę w obecności prodziekana Oddziału Stomatologicznego dr hab. Barbary Kochańskiej, przedstawicieli firmy „Arkona”: prezesa Grzegorza Kalbarczyka, Marka Gregorczyka, zarządu PTSS: Michała Zinka, Piotra Górskiego, Michała Wierzbickiego oraz przewodniczącego USS AMG Rafała Kruczkowskiego.

Mamy nadzieję, iż ta nagroda jest początkiem jeszcze większych osiągnięć Doroty Guzickiej.

Więcej o nagrodzie można przeczytać w zakładce PTSS w Extranecie AMG w dziale „organizacje studenckie”.

Zarząd Oddziału Gdańskiego
Polskiego Towarzystwa
Studentów Stomatologii

W uroczystości wręczenia nagrody Dorocie Guzickiej uczestniczyli: prorektor ds. dydaktyki prof. Jan Marek Słomiński, prodziekan dr hab. Barbara Kochańska, przedstawiciele firmy „Arkona” – Grzegorz Kalbarczyk i Marek Gregorczyk, przewodniczący samorządu studenckiego Rafał Kruczkowski, członkowie Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii – Michał Zinka, Piotr Górski, Michał Wierzbicki

III Konkurs Prac Magisterskich na Farmacji

Konkurs Prac Magisterskich to już tradycja Wydziału Farmaceutycznego naszej Uczelni. Tegoroczny, za rok akademicki 2004/2005, był trzecim, a zorganizowany przez dziekana prof. Marka Wesołowskiego oraz Młodą Farmację, miał swój finał 20 grudnia 2005 r. Byli na nim obecni JM Rektor, prof. Roman Kaliszan, członkowie Rady Wydziału Farmaceutycznego, promotorzy i opiekunowie prac magisterskich oraz, co bardzo cieszy, liczna grupa studentów.

Komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców:

- I miejsce – Edyta Hendożko, za pracę *Zawartość makro- i mikroelementów w miodach pszczelich i wyrobach cukierniczych*
- II miejsce – Przemysław Skoczeń, za pracę *Ocena tabletkowania peletek flotacyjnych z otoczką z Eudragitu NE*
- III miejsce – Łukasz Puchała, za pracę *Evaluation of genotoxic effects in subjects occupationally exposed to antineoplastic drugs: primary DNA damage (Comet assay) in peripheral blood leukocytes*

Wręczenie nagród, ufundowanych przez Oddział Gdański PTFarm., odbędzie się podczas uroczystości dyplomatorium.

Do konkursu zostało zakwalifikowanych 13 prac magisterskich, które podczas obrony uzyskały oceny celujące lub bardzo dobre:

1. Karolina Bodzioch *Oznaczanie wybranych nukleozydów w moczu metodą elektroforezy kapilarnej (CE)* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Romana Kaliszana
2. Jakub Czaja *Analiza żywienia lekkoatletów w okresie treningowym i startowym* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Piotra Szefera
3. Aleksandra Golecka *Aktywność cholinesterazy oraz stężenie TBARS w tkankach i osoczu szczurów zatrutych chlorpiryfossem i α -cypermetryną* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Wojciecha Czarnowskiego
4. Edyta Hendożko *Zawartość makro- i mikroelementów w miodach pszczelich i wyrobach cukierniczych* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Piotra Szefera
5. Ewelina Kluza *In vitro NMR study of liposome formulations designed as potential MRI contrast agent/drug carriers and*

determination of the importance of the inner layer of paramagnetic vesicles for overall relaxivity – praca wykonana pod kierunkiem prof. Władysława Werela, prof. K. Nicolay (Eindhoven University of Technology)

6. Jarosław Kram *Analiza TLC proantocyjanidyn w gatunkach i klonach z rodzaju Salix* – praca wykonana pod kierunkiem dr hab. Mirosławy Krauze-Baranowskiej
7. Aleksandra Kurlandt *Synteza i struktura pochodnych triazy-ny wykazujących oddziaływanie typu anion- π* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Franciszka Sączewskiego
8. Jolanta Niziołek *Wpływ czynników ekonomicznych na kształtowanie rynku farmaceutycznego w Polsce* – praca wykonana pod kierunkiem dr hab. Wiesławy Stożkowskiej
9. Łukasz Pankowski *Zastosowanie sztucznych sieci neuronowych do badania zależności płęć-farmakokinetyka na przykładzie cyprofloksacyny* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Henryka Lamparczyka
10. Łukasz Puchała *Evaluation of genotoxic effects in subjects occupationally exposed to antineoplastic drugs: primary DNA damage (Comet assay) in peripheral blood leukocytes* – praca wykonana pod kierunkiem dr. Massimo Moreti (University of Perugia), dr hab. Wiesławy Stożkowskiej
11. Przemysław Skoczeń *Ocena tabletkowania peletek flotacyjnych z otoczką z Eudragitu NE* – praca wykonana pod kierunkiem dr. hab. Wiesława Sawickiego
12. Barbara Sparzak *Studia nad retencją peptydów w układach chromatograficznych z cieczą jonową w aspekcie badań proteomicznych* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Romana Kaliszana
13. Marcin Zielazkiewicz *Zastosowanie chromatografii wykluczania z detektorem laserowym fotodyspersyjnym w analizie polidimetylosiloksanów liniowych* – praca wykonana pod kierunkiem prof. Jerzego Łukasiaka

Pod względem merytorycznym prace oceniane były niezależnie przez trzech recenzentów: prof. Henryka Foksa, prof. Ryszarda Piękosia oraz dr hab. Apolonię Rybczyńską. Ocenie poddano również umiejętność prezentacji wyników badań oraz prowadzenia dyskusji, po przedstawieniu prac przez magistrantów. Sposób prezentacji pracy był oceniany przez członków komisji konkursowej – recenzentów oraz studentów: Joannę Tarnowską (IV rok) i Krzysztofa Sołohubę (III rok), przedstawicieli Młodej Farmacji. Poziom przedstawionych prac był bardzo wysoki. Wiele z prac prowokowało pytania i inicjowało ciekawe dyskusje.

Przeprowadzony konkurs umożliwił studentom zapoznanie się z szerokim i różnorodnym zakresem badań prowadzonych w katedrach i zakładach Wydziału Farmaceutycznego. Miejmy nadzieję, że spotkanie to pobudzi zainteresowania naukowe studentów.

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom, a szczególnie zwycięzcom!

w imieniu komisji konkursowej
dr hab. Apolonia Rybczyńska
prodziekan Wydziału Farmaceutycznego AMG

Oferta stypendialna

Programu SOCRATES/Erasmus na rok akademicki 2006/2007

Koordynator uczelniany Programu SOCRATES/Erasmus i Dział Współpracy z Zagranicą i Programów Międzynarodowych zapraszają doktorantów i studentów studiów dziennych Wydziału Lekarskiego, Oddziału Stomatologicznego, Wydziału Farmaceutycznego oraz Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG-AMG, którzy pragnęliby odbyć część swoich studiów za granicą w ramach Programu SOCRATES/ Erasmus w roku akademickim 2006/2007 do zgłaszania swoich kandydatur.

Wydział Lekarski			
1.	Leipzig Universität	Niemcy	2 studentów, każdy na 9 m-cy
2.	Albert-Ludwigs Universität Freiburg	Niemcy	2 studentów, każdy na 10 m-cy
3.	Heinrich-Heine Universität Düsseldorf	Niemcy	3 studentów, każdy na 12 m-cy (w tym doktorant)
4.	Universität Köln	Niemcy	2 studentów, każdy na 10 m-cy
5.	Georg-August-Universität Göttingen	Niemcy	2 studentów, każdy na 12 m-cy
6.	Katholieke Universiteit Leuven	Belgia	1 student na 6 m-cy (doktorant)
7.	Technische Universiteit Eindhoven	Holandia	1 student na 6 m-cy (doktorant)
8.	Universidad de Lleida	Hiszpania	2 studentów, każdy na 6 m-cy
9.	Universidad de Santiago de Compostela	Hiszpania	3 studentów, każdy na 9 m-cy (w tym doktorant)
10.	Universidad de Alcalá de Henares	Hiszpania	1 student na 9 m-cy
11.	Universiteit Maastricht	Holandia	trwają negocjacje
12.	University of Turku (Turun Yliopisto)	Finlandia	3 studentów, każdy na 5 m-cy (w tym doktorant)

13.	University of Kuopio (Kuopion Yliopisto)	Finlandia	1 student na 9 m-cy (w tym doktorant)
14.	Université Claude Bernard I Lyon	Francja	2 studentów, każdy na 9 m-cy
15.	Université Joseph Fourier Grenoble	Francja	2 studentów, każdy na 10 m-cy
16.	Università degli Studi di Perugia	Włochy	5 studentów, każdy na 10 m-cy
17.	Università degli Studi di Milano	Włochy	1 student na 6 m-cy
18.	Comenius University in Bratislava	Słowacja	4 studentów, każdy na 10 m-cy
19.	Ankara Üniversitesi	Turcja	2 studentów, każdy na 6 m-cy (w tym doktorant)
Oddział Stomatologiczny			
1.	Université Claude Bernard I Lyon	Francja	2 studentów, każdy na 6 m-cy
2.	Comenius University in Bratislava	Słowacja	2 studentów, każdy na 10 m-cy
3.	Ondokuzmayis University	Turcja	2 studentów, każdy na 3 m-ce
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii			
1.	Universität Bremen	Niemcy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
2.	Fachhochschule für Technik Mannheim	Niemcy	1 student na 6 m-cy
3.	Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg	Niemcy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
4.	Heinrich-Heine Universität Düsseldorf	Niemcy	1 student na 10 m-cy (w tym doktorant)
5.	Avans Hogeschool in Dutch	Holandia	2 studentów, każdy na 6 m-cy (w tym doktorant)
6.	Università degli Studi di Perugia	Włochy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
7.	Università Politecnica delle Marche	Włochy	2 studentów, każdy na 6 m-cy (w tym doktorant)

8.	University of Glasgow	Wielka Brytania	2 studentów, każdy na 6 m-cy
9.	University of Bradford	Wielka Brytania	2 studentów, każdy na 6 m-cy
10.	University of Turku (Turun Yliopisto)	Finlandia	1 student na 12 m-cy (w tym doktorant)
11.	West University of Timisoara	Rumunia	2 studentów, każdy na 5 m-cy (w tym doktorant)
Wydział Farmaceutyczny			
1.	Ernst-Moritz Universität Greifswald	Niemcy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
2.	Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg	Niemcy	2 studentów, każdy na 6 m-cy (w tym doktorant)
3.	Université Claude Bernard I Lyon	Francja	2 studentów, każdy na 4,5 m-ca
4.	Universite de Limoges	Francja	1 student na 5 miesięcy (w tym doktorant)
5.	University of Groningen	Holandia	2 studentów, każdy na 6 m-cy (w tym doktorant)
6.	Universita degli Studi di Palermo	Włochy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
7.	Universita degli Studi di Perugia	Włochy	2 studentów, każdy na 6 m-cy
8.	Kaunas University	Litwa	1 student na 6 m-cy (doktorant)
9.	Ankara Üniversitesi	Turcja	3 studentów, każdy na 4 m-ce (w tym doktorant)

Do dnia 15 marca br. AMG ma możliwość podpisania umów dwustronnych w ramach Programu SOCRATES/Erasmus z innymi uniwersytetami. Na stronie www.amg.gda.pl/~intrel znajdują się formularze zgłoszeniowe oraz niezbędne informacje.

Zgłoszenia prosimy składać do Działu Współpracy z Zagranicą i Programów Międzynarodowych (ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a, 80-210 Gdańsk, tel. 058/349 12 00, e-mail: agnet1@amg.gda.pl) w terminie do 1 kwietnia 2006 r.

Dostęp do baz medycznych Biblioteki Głównej AMG spoza sieci uczelnianej

Począwszy od lutego 2006 r. Biblioteka Główna we współpracy z Centrum Komputerowym AMG umożliwia pracownikom naukowym, naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym AMG oraz doktorantom korzystanie z zasobów elektronicznych Biblioteki także ze stanowisk komputerowych znajdujących się poza siecią Akademii, w tym z komputerów domowych.

Dostęp ten, możliwy dzięki uruchomieniu przez Centrum Komputerowe serwera proxy, dotyczy następujących baz danych oferowanych przez Bibliotekę:

- Polska Bibliografia Lekarska (PBL)
- Medline
- Embase
- Scopus
- Journal Citation Reports (JCR)
- Blackwell Synergy
- EBM Reviews – Cochrane (OVID)
- EBSCO
- ProQuest Medical Library (PML)
- Science Direct OnSite (ELSEVIER, SPRINGER)
- Springer Link
- Your Journals@Ovid (czasopisma wydawnictwa Lippincott, Williams & Wilkins)
- Wiley InterScience (kolekcja czasopism wydawnictwa John Wiley & Sons)

Warunkiem uzyskania powyższego dostępu jest posiadanie aktualnej karty bibliotecznej, brak zaległości wobec Biblioteki oraz posiadanie indywidualnego konta pocztowego w domenie amg.gda.pl.

Wszystkich zainteresowanych użytkowników uprawnionych do otrzymania dostępu prosimy – po zapoznaniu się z informacją zamieszczoną na stronie głównej witryny internetowej Biblioteki – o zgłaszanie się poprzez wypełnienie online karty rejestracyjnej zamieszczonej w zakładce **Informacje/Formularze**.

Korzystanie z e-zasobów Biblioteki Głównej za pośrednictwem serwera proxy wymaga jedynie wcześniejszego skonfigurowania w swoim komputerze przeglądarki internetowej na ustawienia **Proxy**. Spis udostępnianych baz danych z hiperłączami umożliwiającymi wejście do każdej z nich, a także krótka instrukcja zmiany ustawień dla poszczególnych przeglądarek dostępne są na stronie domowej Biblioteki Głównej <http://biblioteka.amg.gda.pl> w zakładce **Bazy danych/Bazy** dostępne poprzez serwer proxy.

Mamy nadzieję, że uruchomiony szerszy dostęp do zasobów elektronicznych Biblioteki Głównej pozwoli wszystkim pracownikom naukowym Akademii jeszcze pełniej korzystać z bogatej oferty światowych źródeł najnowszej naukowej informacji medycznej.

W sprawie ewentualnych pytań i wątpliwości prosimy o kontakt z mgr Miroslawą Modrzewską, Biblioteka Główna, pok.13, tel. (0 58) 349 10 46, e-mail: biblbazy@amg.gda.pl

mgr Elżbieta Kraszewska

Kadry AMG

Na stanowisko adiunkta przeszli

dr med. Ludmiła Daniłowicz-Szymanowicz
dr med. Rafał Dworakowski
dr med. Krzysztof Konopa
dr med. Krzysztof Lewandowski
dr n. farm. Ilona Olędzka
dr med. Małgorzata Szwoch
dr farm. Małgorzata Szyszko

Z Uczelni odeszli

dr med. Mariusz Ostrowski
dr med. Magdalena Przekwas-Jaruchowska

Powierzono funkcję

zastępcy kierownika Studium Praktycznej Nauki Języków
Obcych z dniem 1.02.2006 r. dr n. hum. Beacie Cygan

Jubileusz długoletniej pracy w AMG obchodzą

20 lat

dr med. Dariusz Czekala
Bożena Król
Ewa Tatol

30 lat

Henryka Łapkowska

Na emeryturę przeszli

Irena Bocian
Gabriela Nagel-Starczynowska
Krystyna Sadowska
Elżbieta Szulc

Kadry ACK AMG

Jubileusz długoletniej pracy w SPSK nr 1 ACK obchodzą

20 lat

Teresa Frank
Beata Frankowicz-Gasiul
Anna Ossowska
Barbara Wodecka

25 lat

Katarzyna Lesicka
Wiesława Nydza
Anna Sawośko
Hanna Smoczyńska
Elżbieta Świdarska
Lucyna Walkusz
Zofia Witeska
Janina Zawrzykraj

30 lat

Krystyna Banaszak
Elżbieta Dąbrowska
Maria Drożdżewska
Alicja Dziekan
Wiesława Herrman
Barbara Jelińska
Irena Koerner
Barbara Mollin-Lupińska
Henryka Murawska
Zofia Ostromińska

Nowi doktorzy na Wydziale Lekarskim

stopień naukowy doktora nauk medycznych
w zakresie medycyny otrzymali:

1. lek. Mirosława Helena CHEŁSTOWSKA – kierownik Pracowni Endoskopowej, Szpital Specjalistyczny im. św. Wojciecha Adalberta w Gdańsku, praca pt. „Losy wybranej grupy biopierwiastków w celiakii”, promotor – prof. dr hab. Andrzej Kryszewski, Rada Wydziału Lekarskiego nadała stopień doktora w dniu 16 lutego 2006 r.
2. lek. Adam CIEMINSKI – specjalista NZOZ SALUS – Szpital Wielodyscyplinarny w Słupsku, praca pt. „Cięża i poród po przebytym cięciu cesarskim – przebieg, powikłania oraz stan noworodków w jedenastoletnim materiale szpitalnym”, promotor – prof. dr hab. Janusz Emerich, Rada Wydziału Lekarskiego nadała stopień doktora w dniu 16 lutego 2006 r.

na Wydziale Farmaceutycznym

stopień naukowy doktora nauk farmaceutycznych
otrzymała

mgr Justyna PIETKIEWICZ – asystent Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej, praca pt. „Mikrosfery lipidowe jako nowa postać leku pozajelitowego: opracowanie metody sporządzania i próba inkorporacji substancji leczniczych”, promotor – prof. dr hab. Małgorzata Sznitowska, Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała stopień doktora w dniu 21 lutego 2006 r.

Rozmowy o szpitalnictwie w dawnych wiekach

W dniu 30 stycznia w Zakładzie Historii i Filozofii Nauk Medycznych AMG odbyło się kolejne spotkanie Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. Przedmiotem rozważań była medycyna zakonu krzyżackiego, z którym Polska w dobie średniowiecza miała liczne związki. Przede wszystkim były to konflikty, związane z osiedlaniem się Krzyżaków na terenach Polski, ich lokalna ekonomiczna ekspansja i polityczna ingerencja, które w konsekwencji doprowadziły do wojny. Historia zakonu od lat budzi wiele emocji, sprzyja temu aura tajemniczości, jaka wciąż wokół niego się rozciąga. Tak więc odsłonięcie jednej ze sfer działalności zakonu – medycyny krzyżackiej spotkało się z dużym zainteresowaniem zebranych, zarówno wieloletnich członków Towarzystwa, jak i młodzieży studenckiej, licznie przybyłej. Wyczerpujący wykład przedstawił prof. Mariusz Żydowo, podkreślając, że bracia zakonni zarządzali przybytkami szpitalnymi bardziej w myśl reguł ekonomicznych niż zakonnych. Zatrudniali obsługę świecką, wśród której nie było na stałe lekarzy. Medyków sporadycznie „wynajmowali”. Ograniczali się do pielęgnacji i karmienia chorych, natomiast nie podejmowali leczenia. Kolejne rozmowy o szpitalnictwie w dawnych wiekach odbędą się 24 kwietnia o godz. 14.00.

dr Seweryna Konieczna

Towarzystwa

Zarząd Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Otorinolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi

zaprasza na zebranie naukowo-szkoleniowe w dniu 11 marca 2006 r. (sobota) o godz. 10.00 do sali wykładowej im. prof. L. Rydygiera. W programie:

- I. Walne zebranie Oddziału Gdańskiego PTOChGiSz
(I termin godz. 10.00, II termin godz. 10.15)
  1. Wybór przewodniczącego zebrania
  2. Wybór komisji mandatowej
  3. Wybór komisji skrutacyjnej
  4. Sprawozdanie sekretarza Oddziału
  5. Sprawozdanie skarbnika Oddziału
  6. Sprawozdanie komisji rewizyjnej
  7. Głosowanie nad udzieleniem absolutorium ustępującemu Zarządowi
  8. Wybory przewodniczącego Oddziału
  9. Wybory członków Zarządu Oddziału
  10. Wybory komisji rewizyjnej Oddziału
  11. Wybory delegatów na Walne Zebranie Delegatów XLII Zjazdu PTOChGiSz w Poznaniu
- II. Część naukowo-szkoleniowa:
  1. *Klasyfikacja, diagnostyka i zasady leczenia chłoniaków złośliwych* – dr A. Mital, Klinika Hematologii AMG
  2. *Monitorowanie funkcji ślimaka u chorych poddanych chemioterapii* – dr J. Kozłowski, dr hab. J. Kuczkowski

Składka członkowska na rok 2006 wynosi 120 zł (opłata obejmuje składkę członkowską i prenumeratę *Otolaryngologii Polskiej*). Wpłatę należy dokonać na konto Oddziału Gdańskiego PTOChGiSz (nr konta 64 1020 1811 0000 0302 0070 8149)

80-211 Gdańsk, ul. Dębinki 7, Klinika Chorób Uszu, Nosa, Gardła i Krtani AMG; tel. 349-23-80; www.klorl.amg.gda.pl

Polskie Towarzystwo Neurologów Dziecięcych Oddział Regionalny w Gdańsku oraz firma GlaxoSmithKline

serdecznie zapraszają na posiedzenie naukowo-szkoleniowe w dniu 29 marca 2006 roku o godz. 12.00 do Hotelu Szydłowski, Gdańsk-Wrzeszcz ul. Grunwaldzka 114. W programie:

1. *Problemy okulistyczne w neurologii dziecięcej* – dr M. Homziuk, Klinika Chorób Oczu AMG
2. *Leczenie profilaktyczne migreny u dzieci* – dr M. Lemka, Klinika Neurologii Rozwojowej AMG
3. *Lamitrin – prezentacja preparatu* – lek. J. Skrzypiec-Zabłocka, firma GlaxoSmithKline

Polskie Towarzystwo Ginekologiczne Oddział w Gdańsku

zawiadamia, że w dniu 31 marca 2006 r. (piątek) o godz. 10.00 w Instytucie Położnictwa i Chorób Kobiety AMG, ul. Kliniczna 1a odbędzie się posiedzenie szkoleniowo-naukowe. W programie:

1. *E. coli – zapomniany patogen bakteriemii* – dr A. Śledzińska, Zakład Bakteriologii Klinicznej SPSK nr 1 ACK AMG, prof. B. Nowicki, MMC USA, prof. J. Kur, Katedra i Zakład Mikrobiologii Politechniki Gdańskiej

Konkurs studenckich prezentacji dydaktycznych

Studenckie Towarzystwo Naukowe Akademii Medycznej w Gdańsku corocznie rejestruje blisko 70 Studenckich Kół Naukowych oraz ponad 600 członków. Studenci zrzeszeni w SKN podczas spotkań przygotowują dla swoich kolegów prezentacje dotyczące zagadnień związanych z tematyką swojego koła i specyfiką kliniki, katedry, zakładu czy pracowni, przy której działają.

Wiele prac, prezentowanych na spotkaniach SKN, jest nie tylko bardzo ciekawych i pouczających, ale również niezwykle starannie przygotowanych. Dlatego zrodził się pomysł, by prezentacje dokonywać na szerszym forum, wobec członków innych kół naukowych, czy wszystkich zainteresowanych.

Chcielibyśmy, aby konkurs studenckich prezentacji dydaktycznych poszerzył wiedzę i umiejętności studentów oraz wzmocnił współpracę między kołami. Atrakcyjna forma konkursu natomiast będzie dodatkową zachętą dla uczestników, a słuchaczom zagwarantuje dreszczyk emocji.

Pomysłodawcą i koordynatorem tegorocznego konkursu chirurgicznego jest Anna Rzewucka, studentka V WL, przewodnicząca SKN działającego przy Klinice Chirurgii i Urologii Dzieci i Młodzieży AMG. By wszystkie SKN miały możliwość zaprezentowania dorobku działalności dydaktycznej swojego koła, planujemy dwuletni cykl konkursu poświęconego wybranym tematom.

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa w konkursach, dopingowania swoich faworytów i poznawania ciekawych zagadnień z różnych dziedzin medycyny.

Szczegółowe informacje dotyczące konkursu znajdują się na stronie www.stn.amg.gda.pl

Organizatorami konkursu z ramienia Zarządu STN są Jarosław Meyer-Szary i Kamila Karol.

Kamila Karol
członek Zarządu STN AMG

2. *Zakażenia układu moczowego a porody przedwczesne* – dr A. Samet, Zakład Bakteriologii Klinicznej SPSK nr 1 ACK AMG
3. *Zakażenia mykoplazmowe w perinatologii* – dr D. Lautenbach, Klinika Położnictwa Instytutu Położnictwa i Chorób Kobiety AMG
4. *Zgorzel nieclostridialna u pacjentki w położu po cięciu cesarskim* – dr A. Samet, Zakład Bakteriologii Klinicznej SPSK nr 1 ACK AMG, dr D. Lautenbach, prof. K. Preis, Klinika Położnictwa Instytutu Położnictwa i Chorób Kobiety AMG
5. *Przedoperacyjna infekcja powłok brzusznych w postaci olbrzymiego ropnia* – lek. M. Stukan, Klinika Ginekologii Instytutu Położnictwa i Chorób Kobiety AMG

PKO BP S.A. II O/Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 59, 80-557 Gdańsk, nr 86 10201811 0000 0502 0093 7060
e-mail: ptg@amg.gda.pl, informacja o posiedzeniach: <http://www.amg.gda.pl/~ptg>

Wielka przygoda w Nigerii

Sp. Profesorowi Janowi Szklanemu

Wszystko zaczęło się w lutym 2005 roku, kiedy dzięki staraniom opiekuna Koła Medycyny Tropikalnej, dr. Andrzeja Kotłowskiego, spotkaliśmy się z prof. Janem Szklanym, prorektorem Madonna University w Nigerii. Zafascynowani słuchaliśmy opowieści o odległym Czarnym Lądzie i nie bardzo wierzyliśmy, że kiedykolwiek będziemy mieli okazję go zobaczyć. Miesiące przygotowań, szczerpienia, kompletowanie apteczki, profilaktyka przeciwmalaryczna, wielokrotne wizyty w Ambasadzie Nigeryjskiej z prośbą o wizę i... UDAŁO SIĘ!

Nasza przygoda rozpoczęła się 30 czerwca i trwała do 25 sierpnia 2005 roku. Celem wyjazdu było odbycie 6-tygodniowego szkolenia w zakresie chorób tropikalnych (malaria, tyfus, onkocerkozja, ameboza, drakunkuloza, filarioza, schistosomoza i in.) i parazytologii oraz zebranie materiału biologicznego do badań (krew i próbki kału).

Po długim i wspaniałym locie nad Alpami i Saharą, po ciężkiej odprawie celnej, przywitani nas – prócz prof. Szklanego – uzbrojeni ochroniarze, siostry zakonne, reporterzy i tłum gapiów. Oszołomieni zamieszaniem wokół nas, gorącym i wilgotnym powietrzem, zostaliśmy przewiezieni do miasteczka uniwersyteckiego. Jak wielkie było nasze zaskoczenie, gdy na miejscu okazało się, że około 4 tysięcy studentów wraz z całą kadrą uniwersytetu czekało na nasz przyjazd. Przyjęcie powitalne trwało kilka godzin, były wzniosłe przemówienia, śpiewy i tańce.

Madonna University leży na południu Nigerii, w miejscowości Elele, 30 kilometrów od miasta Port Harcourt, w centrum dżungli, krainy ludu Ibo. Został założony przez księdza profesora E.M.P. Edetha oraz zakon sióstr pod wezwaniem Jezusa Zbawiciela. Teren ten pełni też rolę centrum pielgrzymkowego, w którym co miesiąc odbywają się całonocne modły. Mieszkają tam bardzo przyjaźni mnisi, którzy większość dnia spędzają modląc się, a w wolnych chwilach zajmują się uprawą roślin, między innymi ananasów, bananów, kokosów oraz hodowlą zwierząt. Szczególnie spodobała się nam farma bardzo dużych i bardzo smacznych ślimaków.

Na terenie uniwersytetu obowiązują surowe prawa dla studentów, takie jak: zakaz spożywania alkoholu i palenia papierosów, zakaz opuszczania miasteczka studenckiego bez zezwolenia, zakaz noszenia spodni przez studentki oraz spotkania się chłopców i dziewczyn po godzinie 18. Na niepokornych studentów czekają kary cielesne oraz uniwersyteckie więzienie. Nad porządkiem czuwają, uzbrojeni w kije, baty oraz broń ostrą, ochroniarze. Współczuliśmy naszym nigeryjskim kolegom, zwłaszcza, gdy widzieliśmy, w jakich warunkach są zmuszeni mieszkać. Akademiki przypominały syberyjski gułag, o którym czytaliśmy w powieściach. Brak dostępu do bieżącej wody, częsty brak energii elektrycznej, przeludnione sale często zalewane przez tropikalne ulewę oraz roje dokuczliwych komarów, przenoszących m.in. malarię. Do tego dochodziła ciężka nauka oraz egzaminy, które odbywały się nawet po północy. Byliśmy bardzo zaskoczeni, iż mimo tych wszystkich przeszkód i trudności studenci nie narzekają, a wręcz cieszą się z możliwości studiowania.

Po tygodniu aklimatyzacji przedstawiono nam – wielokrotnie ulepszany – program szkolenia w zakresie chorób tropikalnych. W końcowej wersji wpisano nawet przerwę na sjęstę. Nasze zajęcia rozpoczynały się rano od indywidualnych lekcji teoretycznych, które codziennie przeprowadzał specjalista z innej dziedziny medycyny tropikalnej. Po południu pracowaliśmy w laboratorium, gdzie uczono nas diagnostyki. Wszyscy byli dla

nas mili i chętnie służyli pomocą. W międzyczasie zbieraliśmy materiał biologiczny: kał i krew od pacjentów i studentów, na podstawie którego zamierzamy przeprowadzić badania epidemiologiczne i napisać pracę naukową po powrocie do Polski. Odwiedzaliśmy również oddziały szpitalne. Po paru tygodniach przestały nas dziwić kozy w szpitalnych korytarzach, jaszczurki nad łóżkami pacjentów oraz krowy w salach wykładowych.

Program szkolenia obejmował także wyjazdy z personelem medycznym i studentami Madonna University do okolicznych wiosek w celu obserwacji pracy tamtejszych lekarzy w terenie oraz ciekawych przypadków medycznych. Okazało się, że tradycją takich wyjazdów jest obowiązkowa wizyta u króla oraz rady wioski. Dostojny król Ubimy, wioski w pobliżu miasteczka uniwersyteckiego, przyjął nas w odświętnym stroju na ozdobnym tronie. Zgodnie z tradycją obdarowani zostaliśmy orzeszkami coli oraz coca-cola – „symbolem dobrobytu”. Z zapalem zabraliśmy się do pracy wraz z naszymi nigeryjskimi kolegami. Pacjentów było bardzo wielu. Większość z nich skarżyła się na objawy malarii oraz dolegliwości okulistyczne. Rozdawano również darmowe leki: paracetamol, multiwitaminy, chlorochinę, nieliczni „załapali się” nawet na biseptol. Towarzyszyło temu wielkie zamieszanie i hałaśliwe klótnie. Kilkakrotnie interweniował uzbrojony w karabin nasz ochroniarz, mający ciągle czujne oko na nasze bezpieczeństwo. Mimo to wszystko przebiegło zgodnie z planem, a za naszą pracę podarowano nam grass cuttera, czyli wielkiego szczura upolowanego w dżungli.

Kolejne wizyty w wioskach Okigwe, Abakaliki, Enugu miały podobny przebieg. Przerażał nas brak ogólnego dostępu nigeryjskiej ludności do jakiegokolwiek pomocy medycznej. Często potrzeby tubylców są zaspokajane przez wioskowych szamanów i znachorów. Najbardziej utkwiła nam w pamięci 7-letnia dziewczynka, która nie potrafiła mówić. Jej matce po raz pierwszy udało się dostać do lekarza. Po zbadaniu okazało się, iż od urodzenia ma przyrośnięty język i wystarczył prosty zabieg przecięcia wędzidełka, który odbył się bez znieczulenia, zwykłymi nożyczkami, w niesterylnych warunkach.

Podczas naszych podróży odwiedziliśmy także leprozoria, centra leczenia gruźlicy oraz kliniki, w których leczy się onchocerkozę. Odwiedziliśmy również wioskę trędowatych, w której wyleczeni, ale okaleczeni chorobą ludzie mieszkają wraz z całymi rodzinami. Naznaczeni stygmatami trądu, ludzie ci są odrzucani przez społeczność swoich wiosek.

Wielkim przeżyciem okazało się zwiedzanie stolicy Nigerii, Abudży. Miasto zostało zbudowane na wzór metropolii europejskich. Czyste ulice, olbrzymie budynki oraz przepiękne parki przyrody w niczym nie przypominały miejscowości, które mieliśmy „zaszczyt” do tej pory odwiedzić. Zawsze podczas naszych eskapad ukazywały się naszym oczom zatłoczone, przeludnione, bez żadnej infrastruktury i porządku molochy, często z płynącymi w każdą stronę światła cuchnącymi rynsztokami oraz licznymi wysypiskami śmieci. W stolicy mieliśmy zaszczyt odwiedzić National University Commission oraz ministerstwo edukacji.

Zdobytą podczas kursu wiedza na temat chorób tropikalnych została poddana weryfikacji. Przygotowano dla nas trudny test, któremu jednak podołaliśmy i otrzymaliśmy certyfikaty ukończenia szkolenia. Na koniec zorganizowano nam z wielką pompą przyjęcie pożegnalne, na którym mogliśmy wykazać się – ku uciesze całej rzeszy studentów – naszymi mizernymi, niestety, talentami tanecznymi. Pobyt w Afryce był dla nas wielką przygodą. Zdobyliśmy nie tylko cenną wiedzę i doświadczenia medyczne, ale także wspaniałych przyjaciół, którzy już na zawsze pozostaną w naszych sercach.

Jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim, którzy pomogli nam przy organizacji wyjazdu: opiekunowi Koła Medycyny Tropikalnej dr. Andrzejowi Kotłowskiemu, prof. Janowi Szklanemu za opiekę i pomoc, prof. Ryszardowi Tomaszewskiemu za pomoc merytoryczną oraz dyrektorowi Przedsiębiorstwa Innowacyjno-Wdrożeniowego IMPULS, mgr. inż. Władysławowi Fediukowi za wsparcie finansowe. Dzięki uprzejmości ojca kanclerza E.P. Edeha, zagwarantowano nam bardzo dobre warunki socjalne oraz bezpieczeństwo.

Paulina Zemler
Jacek Kowczanow
Paweł Jakubowski

Piąty Bal Karnawałowy Pracowników AMG

Pod patronatem rektora prof. Romana Kaliszana w dniu 18 lutego 2006 roku odbył się Piąty Bal Karnawałowy Pracowników AMG. Na balu w klubie studenckim „Medyk” bawiło się ponad 200 osób. Dobra muzyka, pyszne jedzenie i ciekawe konkursy zapewniły uczestnikom wyśmienitą zabawę do białego rana.

Serdecznie dziękujemy za pomoc w organizacji balu firmie Catering System sp. z o.o. i klubowi studenckiemu „Medyk”.

